

EK-12: KEMAL GÖZLER'İN BİLİRKİŞİ RAPORUNA İTİRAZ DİLEKÇESİ (16 MAYIS 2013)

ANKARA 2. FİKRİ VE SİNÂİ HAKLAR MAHKEMESİ SAYIN HAKİMLİĞİNE

BİLİRKİŞİ RAPORU HAKKINDA DAVACININ GÖZLEMLERİ

Dosya No: E.2012/49

Davacı: Kemal Gözler

Vekili: Av. Fahrettin Kayhan

Davalılar: 1. Ramazan Çağlayan; 2. Seçkin Yayıncılık

Vekilleri: Av. Kaan Koçali

Dava Konusu: Hukuka Aykırı İktibas Sebebiyle Tecavüzün Refi, Meni ve Tazminat Davası

I. BİLİRKİŞİ RAPORU HAKKINDA GENEL GÖZLEMLER

1. Bilirkişi raporu toplam 22 sayfadır. Raporun ilk 5 sayfası (s.1-5) davanın özetinden ibarettir.

2. Bilirkişi raporunun “Genel Esaslar” başlıklı 5 ilâ 12’nci sayfaları arasındaki 7 sayfalık kısmı, fikir ve sanat eserleri hukukunda iktibas ve iktibas serbestisi şartlarına ilişkin genel bilgiler içermektedir.

3. Bilirkişi raporunda benim iddia ettiğim somut alıntı örneklerinin incelenmesine 13’üncü sayfanın ortasından başlanmakta ve 21’nci sayfanın sonuna doğru bitmektedir. Bilirkişi raporunda vakıa tespitinin yapıldığı paragraflar, raporun 13 ilâ 21’inci sayfalarında bulunmaktadır.

II. SOMUT ÖRNEKLER ÜZERİNDEN BİLİRKİŞİNİN YAPTIĞI TESPİTLER

Bilirkişi raporunun 13’üncü sayfasının ikinci ve üçüncü paragrafında aynen şöyle denmektedir:

Bazı örnekler ise oldukça sorunlu olup, davalının savunmasında ya hiç açıklanmamakta ya da yeterli açıklıkla yer almamakta, cevap verilmemektedir. Bu örnekler, konuya ilişkin diğer örneklerde yapılan açıklamalarla da bağdaşmamaktadır. Davacının dilekçe ekinde sunduğu 276 adet hukuka aykırı iktibas örneği içinde, davalının davacıya atıf yapması gerekirken yapmaması durumuna ilişkin tespit ettiğim örnekler şunlardır;

8, 9, 14, 25, 43, 44, 59, 60, 63, 64, 65, 73, 80, 87, 96, 103, 127, 142, 148, 152, 155, 160, 161, 162, 167, 168, 169, 170, 177, 190, 214, 222, 223, 226, 229, 231, 237, 239, 243, 247, 248, 254, 257, 259, 264, 269, 272, 273, 274, 276 sayılı örneklerde, davacının kitabından alıntı yapıldığı, ancak kendisine atıf yapılmadığı kanaati oluşmuştur. Diğer örneklerde ise yukarıda da ifade edildiği gibi, davacının iddiaları haklı olsa bile, ancak etik ve nezakete ilişkin bir eleştiri getirilebilir. Bunun ötesinde hukuki bir sorumluluk sonucuna ulaşılamaz.

Görüldüğü gibi bilirkişi raporunda Dava Dilekçesi, Ek-3'te sunduğumuz örneklerden 8, 9, 14, 25, 43, 44, 59, 60, 63, 64, 65, 73, 80, 87, 96, 103, 127, 142, 148, 152, 155, 160, 161, 162, 167, 168, 169, 170, 177, 190, 214, 222, 223, 226, 229, 231, 237, 239, 243, 247, 248, 254, 257, 259, 264, 269, 272, 273, 274, 276 nolu örnekler olmak üzere, **toplam 50 adet örnekte, davalının benim kitabıma atıf yapması gerekirken atıf yapmadığı hususu açıkça tespit edilmiştir.**

Bilirkişi raporunda daha sonra (s.13-21) bu örneklerin her birinde, söz konusu alıntının nasıl benim kitabımdan yapıldığı ve alıntının kaynağının nasıl gösterilmediği açıklanmaktadır. Bilirkişi raporunda somut alıntı örneklerine ilişkin yapılan bütün incelemelerde benim haklı olduğum açıkça tespit edilmiştir.

Ben bilirkişi heyetinin, raporun 13 ilâ 21'inci sayfalarında incelediği 50 örnekte, tamamıyla benim iddialarımı doğruladıktan sonra, niçin son sayfada bir paragraflık sonuç bölümünde benim aleyhime bir sonuca ulaştığını anlamış değilim. Bilirkişi raporunun 13 ilâ 21'nci sayfaları arasındaki örnekler hakkında bilirkişi değerlendirmeleri okununca sonucun benim lehime olacağı tahmin edilmektedir. Ama nedense sonuç öyle olmuyor.

Diğer yandan belirtmek isteriz ki, bilirkişi raporunda söz konusu örneklerde alıntının kaynağının gösterilmemiş olduğu açıkça tespit edildikten sonra, parantez açıp siyah harflerle davalının savunmasından cümleler alınmıştır. Bu parantez içindeki cümlelerin ne fonksiyon ifa ettiğini anlamış değilim. Bilirkişi heyeti parantez içindeki bu davalının bu savunma cümlelerini almaktadır; ama bundan bilirkişi heyetinin davalının bu savunma cümlelerine hak verdiği sonucu çıkmamaktadır. Bu cümleler, ayrıca bir değerlendirme yapılmaksızın olduğu gibi alınmıştır. Durum böyle olunca parantez içinde siyah harflerle verilen bu cümlelerin ne için verildiği anlaşılamamaktadır. Paragrafların sonuna eklenen bu cümleler önceki cümlelerle açıkça çelişen cümlelerdir. Bu cümleler bilirkişi raporundaki eklendikleri ilgili paragraflara o kadar yabancıdırlar ki, adeta, bilirkişi raporuna sonradan bir başka el tarafından ilave edilmiş gibi durmaktadır. Bu durumu örneklerle göstermek isterim:

Bilirkişi Raporu, Sayfa 13, Son İki Paragraf:

8 numaralı örnekte, davacının bir Fransızca eserden aktardığı 1912 tarihli bir karar, davalının eserinde kaynak gösterilmeksizin doğrudan yer alıyor.

9 numaralı örnekte, davacının bir Fransızca eserden aktardığı 1921 tarihli bir karar, davalının eserinde kaynak gösterilmeksizin doğrudan yer alıyor. (8 ve 9 sayılı örneklere ilişkin olarak davalı, kararların alındığı eserin teknik bir sebeple silindiğini ifade ediyor).

İlginçtir ki, bilirkişi, Dava Dilekçesi, EK-3'te ileri sürdüğüm iddialarıma hak vererek davalının kaynak göstermeksizin iktibasta bulunduğunu hakkıyla tespit ettikten sonra, sebebi anlaşılamayan bir şekilde paragraf sonunda parantez içinde üstelik siyah harflerle **(8 ve 9 sayılı örneklerle ilişkin olarak davalı kararların alındığı eserin teknik bir sebeple silindiğini ifade ediyor)** diye yazıyor. Bilirkişi heyetinin bunu ne için yazdığı anlaşılamamaktadır. Çünkü bilirkişi raporunun bu kısmı iddia ve savunmaların özetlendiği bir kısım değildir. Ayrıca belirtmek isteriz ki, bilirkişi heyeti, bu cümleyi davalının savunmasına hak verdiği için yazıyor ise, bunu yazması yetmez, yazdığı cümlelerin içeriğinin de doğru olduğunu göstermesi, yani kaynağı silen teknik sebebin ne olduğunu da göstermesi gerekir.

Dava Dilekçesi, EK-3, Örnek 9'deki verdiğim örneği tekrar vermek isterim:

Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.52-53:

Fransız Uyuşmazlık Mahkemesi 1921 tarihli bir kararında⁴¹, sınaî ve ticarî kamu hizmetlerinin özel hukuka tabi olduğuna ve bunlardan doğan davaların adli yargının görev alanına girdiğine karar vermiştir.

⁴¹ Tribunal des Conflits, Société commerciale de l'ouest africain, 22.01.1921, RDCE, s.91.

Gözler, İdare Hukuku Dersleri, 2010, s.47:

Fransız Uyuşmazlık Mahkemesi *Bac d'Eloka* diye bilenen 22 Ocak 1921 tarihli *Société commerciale de l'Ouest africain* kararında, sınaî ve ticarî kamu hizmetlerinin özel hukuka tâbi olduğuna ve bunlardan kaynaklanan uyuşmazlıkların adli yargının görev alanına girdiğine karar vermiştir¹²⁰.

120. Tribunal des conflits, 22 Ocak 1921, *Société commerciale de l'ouest africain*, RDCE, 1921, s.91 (Long *et al.*, op. cit., s.228).

Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan'ın alıntısının altında 41 nolu dipnota kaynak gösterilmiştir. Eğer altında bir kaynak gösterilmemiş olsaydı belki normalde benim kitabıma bir atıf olduğunu, ama bir teknik sebeple bana atıf olan dipnotun silindiği düşünülebilirdi. Gelgelelim ortada silinen bir dipnot yoktur. Tersine Ramazan Çağlayan'ın 41 nolu dipnotu vardır ve bu dipnotta bana değil, benim atıf yaptığım kaynağa atıf yapılmaktadır. Bu şu anlama gelmektedir ki, 41 nolu dipnotun kendisi dahi benim 120 nolu dipnotumdan alınmadır. Ortada gerçekte Ramazan Çağlayan'ın fiziken görmediği, benim 120 nolu dipnotumdan üzerinden yapılmış bir transit atıf vardır. Davalının benim kitabımdan yaptığı alıntı için bana değil, benim atıf yaptığım kaynağa atıf yapması, benim açımdan FSEK, m.71/1, b.3'te hükme bağlanan "kaynak göstermeksizin iktibasta bulunma" durumunu ortaya çıkarır. 41 nolu dipnotta davacıya atıf yapılması gerekirken başka yazara atıf yapılması ise FSEK, m.71/1, b.5'te hükme bağlanan "yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak gösterme" durumuna vücut verir.

Bu nedenle bilirkişi raporunda, 9 nolu örnekte kaynak göstermeden iktibasla bulunulduğu tespit edildikten sonra, parantez içinde davalının savunmasından bir cümle yazılmasının ortada kaynaksız alıntı bulunduğu vakıası üzerinde doğurabileceği bir sonuç yoktur.

Bilirkişi raporunun 13 ilâ 21'inci sayfaları arasında verilen bütün somut örneklerde önce alıntının nasıl kaynaksız alıntı olduğu mükemmel bir şekilde tespit edilmekte, ama her nedense bu tespit biter bitmez parantez açılıp, siyah harflerle davalının savunmasından cümleler alınmaktadır. Adeta bu parantez içindeki cümleler sanki bilirkişi raporunun 13 ilâ 21'nci sayfaları arasındaki 50 adet örneğe ilişkin değerlendirmeleri yazan kişiler tarafından değil, başka bir el tarafından ilave edilmiş gibidir. Zira her örneğe ilişkin paragrafta yapılan açıklama ile bu açıklama bittikten sonra parantez içinde siyah harflerle yapılan birbiriyle çelişmektedir. Bir örnek (**Bilirkişi Raporu, s.14, Paragraf 4**):

44 numaralı örnekte, Davacının bir Fransız yazardan yaptığı alıntıda Fransızca karşılığı da bazı kelimeler çıkartılmak suretiyle kullanılmıştır. Davalı da aynı Fransız yazara atıf yapmış, alıntının Fransızca karşılığında ise davacının çıkarttığı ve Fransız yazarda olmayan ancak davacının eklediği kısımları aynen kullanmıştır. Davacı birden fazla yazara atıf yaparak Conseil D'Etat'nın görüşüne atıf yapıyor. Davalı bu yazarlardan sadece birine Chapu'nün eserine yer veriyor. Ancak Chapus'de yer alan Fransızca cümle bu şekilde değil.² (**Davalı burada benzer kelimelerle bir cümle çevirisi olduğunu ve hak ihlalinin söz konusu olamayacağını ifade etmektedir.**)

Dikkat edileceği gibi önce davalının benim kitabımdan kaynak göstermeksizin iktibas yaptığı tespit edilmekte ve hatta davalının atıf yaptığı yazarda öyle bir cümle olmadığı dahi açıkça vurgulanmakta, ama ne ilâhî hikmetse, bu tespit bittikten sonra parantez açılıp, siyah harflerle (**Davalı burada benzer kelimelerle bir cümle çevirisi olduğu ve hak ihlalinin söz konusu olamayacağını ifade etmektedir**) diye yazılmaktadır. Oysa bir cümle önce, davalının çevirdiğini iddia ettiği cümlelerin Fransız yazarda olmadığı belirtiliyor. Makul ve mantıklı bir kişi, davalının çevirdiğini iddia ettiği cümle atıf yaptığı Fransız yazarda yok diye yazdıktan sonra, bunun tam aksi bir cümleyi parantez içinde niye yazar? Bu husus bize, raporun yazıldıktan sonra, bu parantez içinde siyah cümlelerin daha sonradan ilave edildiğini düşündürmektedir.

Bir örnek daha (Bilirkişi Raporu, s.15, Paragraf 2):

60 numaralı örnekte, Davacının bir başka yazardan aktardığı Danıştay kararı, aynı bölümü ile davalının eserinde gerek davacının ve gerekse davacının alıntı yaptığı yazar zikredilmeksizin aynen alınmış; kararda geçen bir ifade davacının yaptığı şekilde dip notta aynı ifadeyle eleştirilmiştir. Kararın aynı cümlelerinin alınması, tırnak içindeki vurgular dahil aynı şekilde eleştirilmesi, davacının eserinden yararlanılmaksızın olabilecek bir şey değildir. (Davalı savunmasında, benzer durumlarda, kararı görmediği hallerde ilgili yazarlara atıf yaptığını, burada ise kararı gördüğü için atfa gerek duymadığını ifade etmektedir.)

Görüldüğü gibi bilirkişi raporunda önce davalının benim kitabımdan kaynak göstermeksizin alıntı yaptığı tespit etmektedir. Haklı olarak raporda, *“kararın aynı cümlelerinin alınması, tırnak içinde vurgular dâhil aynı şekilde eleştirilmesi, davacının eserinden yararlanılmaksızın olabilecek bir şey değildir”* diye yazılmaktadır. Bu cümleyi yazdıktan sonra, bilirkişi heyetinin parantez açıp, siyah harflerle *“davalı savunmasında benzer durumlarda, kararı görmediği hallerde ilgili yazarlara atıf yaptığını burada ise kararı gördüğü için atfa gerek duymadığını ifade etmektedir”* diye yazması anlaşılacak bir şey değildir. Önceki cümlede *“davacının eserinden yararlanılmaksızın olabilecek bir şey değildir”* diye yazan bilirkişi heyeti, nasıl olup da, izleyen cümlede davalının savunmasından alıntı yapma gereğini duymaktadır? Bu parantez içinde siyah harflerle dizilmiş cümlelerin bu paragraflara ilave edilmesi, bize, bilirkişinin davalıyı koruma saikiyle hareket ettiğini düşündürmektedir.

Böyle bir saikle hareket etmiş olsa bile, bilirkişi heyeti bu parantez içinde siyah harfle yazılmış cümlelerde davalının iddiasını aktarmakla kalmakta, ona hak veren bir değerlendirme yapmamaktadır. Bu nedenle, parantez açıp siyah harflerle davalının savunmasından alınan cümlelerin, somut alıntı örneklerine ilişkin bilirkişi raporunda yapılan tespitler üzerinde bir etki doğurması mümkün değildir. Ben, parantez içinde siyah harflerle dizilen davalının savunmasından alınan cümleleri görmeden bilirkişi raporunu okumak gerektiğini düşünüyorum.

Bilirkişi raporunun 13 ile 21'nci sayfalar arasında yer alan 50 adet örnek üzerinden yapılan tespitlerin benim iddialarımı doğruladığını düşünüyor ve özellikle bilirkişi raporunda bulunan şu tespitlerin altını çizmek istiyorum:

Bilirkişi Raporu, Sayfa 15, Paragraf 3:

63 numaralı örnekte, yetki devrine ilişkin değerlendirmeler söz konusudur. Yetkiyi devreden veya devredilen kişinin değişmesi durumunda yetki devrinin sona ermeyeceği, bakan-müsteşar örneği verilerek her iki yazar tarafından ifade ediliyor. Bu husus öğretilde herkes tarafından kabul edilen bir sonuç değildir. Farklı görüşler de mevcuttur. Dolayısıyla aynı sonucun, aynı örnekle ifade edilmesi olağan değil.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 15, Paragraf 4:

64 numaralı örnekte, yetki devrine ilişkin bir Danıştay kararının aynı bölümleri davacı ve davalı tarafından kullanılıyor ve aynı üslupla eleştiriliyor. Davacı başka yazarlardan kararın bir paragrafını alıntılararak ve “*Danıştay Beşinci Dairesinin bu kararı haliyle yanlıştır*” diyerek eleştirmiş ve Danıştay Beşinci Dairesinin “*bu hatanın farkına vararak*” karar düzeltme aşamasında kararını düzelttiğini belirtmiş; davalı da kararın aynı paragrafını alarak “*Danıştay’ın bu kararı haliyle yanlıştır*” dedikten sonra “*Danıştay Beşinci Dairesi, bu yanlıştır karar düzeltme aşamasında fark ederek kararını düzeltmiştir*” demektedir. Kararın aynı cümlelerinden alıntı yapılması ve eleştirilerin de aynı cümleler ve kurgu ile yapılması olağan değildir.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 15, Paragraf 5:

65 numaralı örnekte, Vekâlet ve Vekâletin Türleri, benzer cümleler ve aynı ayırım esas alınarak her iki eserde de yer almaktadır. Davacı Fransızca eserlerde yer alan *vekalet verme (suppléance)* ve *vekaleten atama (Intérim)* ayırımını Türk hukukunda ilk kez kendisinin kullandığını ifade etmektedir. Esasında mevzuattaki düzenlemelerden hareketle aynı sonuca ulaşılabilmeyle beraber, *vekalet verme* ve *vekaleten atama* şeklindeki tespit, konunun anlatımı içinde bir şekilde belirtilse bile başlıklar ile böyle bir ayırım, Türk İdare Hukuku eserlerinde yer almamaktadır. Davalının aynı başlıkları kullanması çok da olağan değil. Doğrudan kendisi tarafından böyle bir ayırım mevzuat düzenlemelerinden hareketle yapılmış olsa bile, aynı ayırımı daha önce kullanan bir yazar mevcut ise bu yazara da atıf gerekir. Üstelik bu yazar, eserde en fazla atıf yapılan bir eser ise bu durum kaçınılmazdır.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 16, Paragraf 2:

79 ve 80 numaralı örnekte, Yetki gaspı konusu benzer cümlelerle açıklanmaktadır. Konu açıklanırken davacı dipnotta Kemal Sunal’ın bir filmini örnek göstererek açıklamada bulunmaktadır. Davalı da aynı bağlamda dipnotta Kemal Sunal’ın aynı filmini örnek olarak benzer kelimelerle vermektedir. Bu durum olağan değildir. (Davalı savunmasında derslerde bu örneği hep verdiğini belirtmektedir.)

Bilirkişi Raporu, Sayfa 16, Paragraf 3:

87 numaralı örnekte, Davacı tarafından “Çelişme Usulü (Savunma Hakkı)” başlığı, davalının eserinde de “Çelişme Usulü (Savunma Hakkı)” başlığı ile yer alıyor. Bu bölümde davacıya da atıf yapıyor. Bununla birlikte konuya ilişkin İdare Hukuku alanıyla ilgili olmayan bir kitaba, Nurullah Kunter'in Ceza Muhakemesi Hukuku adlı eserinin 1986 baskısına, davacı tarafından bir atıf yapılıyor. Davalı da aynı eserin aynı tarihli baskısına ve sayfasına davacıdan naklen alındığını ifade etmeksizin atıf yapıyor. Bilinen, yaygın bir eserin aynı baskısına atıf yapılması olağan olmakla birlikte; özellikle çok baskı yapan kitapların, uzun yıllar sonra geçmişteki bir baskısına ve sayfasına her iki eserde de atıf yapılması şaşırtıcıdır. Bu durum uyumsuzluk konusu kitapta zaman zaman görülmektedir. Davalı bu kitapların kendisinde olduğunu beyan ediyor. Hiç şüphesiz bu beyana saygı duyulması gerekir. Zira söz konusu kitaplar hemen herkeste bulunan ders kitabı niteliğinde olan eserlerdir. Bununla birlikte çok baskı yapan ve günümüzde de daha yeni tarihli baskıları bulunan kitapların, neredeyse 25 yıl önceki baskısına, her iki yazar tarafından da atıf yapılması hususu, bilirkişilerden ziyade mahkemenin takdir edeceği bir husustur. Aynı durum, mesela 242 sayılı örnekte Fikret Eren'in Borçlar Hukuku kitabına yapılan atıfta da söz konusudur. Çok sayıda Borçlar Hukuku kitabı mevcutken her iki yazarın da aynı yazarın eski tarihli (1998 baskısı) kitabının aynı sayfalarına atıf yapması söz konusudur. Gerek Kunter'in ve gerekse Eren'in eserlerinin idare hukuku ile ilgili eserler olmaması sebebiyle, her iki yazar tarafından da aynı bağlamda ve aynı konularda kullanılması olağan değildir.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 16, Paragraf 3:

96 numaralı örnekte, Davacı tarafından Auby-Drago'nun eserine atıf yapılarak kurulan bir cümle, aynı kelimelerle davalının eserinde yer alıyor. Orijinal Fransızca cümlelerin tercümesi dahi olmayan, tamamen serbest bir değerlendirme cümlesinin davacı zikredilmeksizin kullanılması uygun değildir.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 17, Paragraf 1:

99, 101-105 numaralı örneklerde, Bu örneklerde davacıya hiç atıf yapılmamıştır. Bununla birlikte davacıdan farklı tek bir örnek ve karar mevcut değildir. Davacının kullandığı kararlar aynı sıra içinde aynı bölümlerle yer almaktadır. Mahkeme kararları kamuya ait olmakla birlikte, kararların aynı bölümlerinin aynı bağlam içinde sıralanması normal değil. Ayrıca, diğer bölümlerde, davacı ile birlikte atıf yapılan yabancı yazarların yanında davacının da eseri zikredilmiş olmakla beraber, davacının eserinden normalin üstünde sayılabilecek bir yararlanmada tek atıf olmaması olağan değil. Bu örneklerde davacının eserinden farklı tek bir açıklama veya mahkeme kararı mevcut değildir.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 17, Paragraf 2:

127 numaralı örnekte, Kamu yararı ile özel yararın birleşmesine ilişkin her iki yazar da aynı örneği vererek, benzer kelimelerle konuyu açıklıyor. Birçok örnek vermek mümkün iken her iki yazarın da aynı örneği vermesi olağan değil.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 17, Paragraf 3:

137 numaralı örnekte, Davacının eseri ile birlikte, Vedel-Delvolvé'nin eserine de atıf yapılıyor. Ancak yabancı eser davacıdan naklen yapılan bir alıntı olmayıp, daha önce davacıya da atıf yapılan örneklerde olduğu gibi, davacı ile birlikte hatta ondan önce yapılan bir atıf şeklinde. Yabancı atfın orijinali kontrol edilmeksizin, davacının eserinden alındığı anlaşıyor. Zira davacı sayfa 433 yerine sehven 233 olarak yazmış. Yabancı eserden alıntı, davalının eserinde de sayfa 233 şeklinde yer alıyor.

Daha ne diyeyim? Bilirkişi raporunda benim iddiam olduğu gibi kabul ediliyor. Zaten davacının yaptığı maddî hatanın dahi davalı tarafından aktarılmış olması intihalin tartışılmaz kanıtıdır. Böyle su götürmez bir tespit yaptıktan sonra, nasıl olup da davalı lehine sonuç çıkarabildiği merak konusudur.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 17, Paragraf 4:

142 numaralı örnekte, 137 numaralı örnekte olduğu gibi, davacı yabancı bir esere atıf yaparken, atıf yapılan yazarın adını sehven yanlış yazıyor. Davalı da dipnotunda aynı yazara aynı hatalı yazılış ile atıf yapıyor. **(Davalı bu konuda bir açıklama yapmıyor.)**

Bilirkişi Raporu, Sayfa 17, Paragraf 5:

148 numaralı örnekte, “İdarenin Sorumluluğunun Özerkliği” başlığı ve açıklamalar davacının kitabı ile davalının kitabında neredeyse tamamen aynı şekilde yer almaktadır. Davacıya sadece bir kez atıf yapılmış ve davacının Fransızca bir paragrafının tercümesi kendisine atıf yapılmaksızın aynen kullanılmış ve dipnotta Fransızca paragraf davacının eserinde olduğu gibi orijinal dilinde aynen alıntılanmış.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 17, San Paragraf, Sayfa 18, Paragraf 1:

152 numaralı örnekte, Her iki yazar da René Chapus'nün eserine atıf yaparak aynı şekilde turnak içinde bir cümle kuruyor. “La faute est un manquement a un obligation préexistante” cümlesi her iki yazar tarafından “Kusur, mevcut bir ödevin yerine getirilmesindeki eksiklikler.” Şeklinde tercüme ediliyor. Kısa bir cümle olmakla birlikte, aynı kelimelerle çevrilmesi mümkün değil. Üstelik davalı savunmasında: “*Manquement: Kusur, Obligation: ödev, préexistante: var olan, mevcut. Burada yapılan bu ifadenin çevirisinden ibarettir.*” Demektedir. Bu durumda cümlede geçen “eksiklikler” kelimesi hangisidir? Ayrıca préexistante: var olan, mevcut olan ise “existant(e)” ne demektir? Cümledeki “Faute” kelimesi nasıl çevrilecektir? Görüldüğü üzere davacı tarafından yapılan bir serbest çeviri mevcuttur, davalı ise bu tercümei aynen kullanmaktadır.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 18, Paragraf 4:

161 numaralı örnekte, Davacının eserinde kullandığı Danıştay'ın 1996 ve 1995 tarihli iki kararı, davalı tarafından aynı sıra ile kararların aynı paragrafı alınmak suretiyle ve davacının yaptığı değerlendirmeler ile birlikte kullanılmıştır. Böyle bir tesadüf olması mümkün değildir.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 18, Paragraf 5:

162 numaralı örnekte, Davacı tarafından kullanılan cümle, tırnak içindeki vurgu dâhil, aynı şekildedir. Bu vurgu, alıntı yapılan Fransızca kaynakta mevcut değildir.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 18, Paragraf 6:

167 numaralı örnekte, Aynı cümle, aynı tırnak içindeki vurgu ve Fransızca karşılığı ile ve aynı yabancı yazarlara atıf ile iki yazarda da yer almaktadır.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 18, Paragraf 7:

169 numaralı örnekte, Özel hukukta ve idare hukukunda kusur karşılaştırması aynı vurgularla ve benzer cümlelerle her iki yazarda da yer almaktadır. (Davalı savunmasında, bilinen bir husus olduğu için atfa gerek duymadığını ifade etmektedir.) (Bilinen bir hususun aynı kelimelerle ifade edilmesi olağan değil)

Bilirkişi Raporu, Sayfa 18, Son Paragraf, Sayfa 19, İlk Paragraf:

170 numaralı örnekte, Ağır kusur kavramı, her iki yazarda da Chapus'nün eserinden yararlanılarak açıklanmıştır. Ancak her iki eserde de aynı cümleler ile anlatım söz konusudur. Ayrıca, davacıda tırnak içinde italik olarak verilen tanım aynı şekilde ve içerikte davalıda da yer almaktadır. Davalı, (Ağır kusur, basit kusurdan daha ağır bir kusurdur) ibaresinin Fransızca, "La faute lourde est une faute qui est plus grave que la faute simple" cümlesinin tercümesi olduğunu ifade etmektedir. Kısa bir cümlemin aynı kelimelerle tercüme edilmesi mümkün olmakla beraber, örnekte "grave" kelimesinin "ağır" şeklinde her iki yazarda da tercüme edilmesi kanaatimce mümkün değildir. Bu kelimenin ilk karşılıkları olağan ibareler yerine, altıncı, yedinci sırada zikredilebilecek "ağır" kelimesi ile tercümesi olağan değil. Kaldı ki cümlede "lourde" kelimesi de ağır anlamına gelmektedir. Dolayısıyla "grave" için ciddi, önemli vb karşılıklar ilk akla gelen daha makul görülebilecek karşılıklardır. Benzer durum 172. örnekte de söz konusudur. 221. örnekte de tercüme aynı kelimelerle ve vurguyla yapılıyor.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 19, Paragraf 2:

177 numaralı örnekte, Davacının kullandığı cümle tırnak içindeki vurguları ile birlikte aynen davalının eserinde de mevcuttur. Her iki yazar da yabancı yazara atıf yapmaktadır.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 19, Paragraf 4:

214 numaralı örnekte, sosyal olaylarda kusursuz sorumluluğun şartları, her iki eserde de aynı sıra ve örneklerle açıklanmıştır. Her iki yazarın da aynı yazarlara atıf yapması sebebiyle bu benzerlik makul olabilir. Ancak cümle yapılarının ve vurgularının aynı olması ve davacının tırnak ve parantez içine aldığı kelimelerin ve Fransızca karşılıkları verilen kelimelerin de aynı olması olağan değildir. Bu benzerliğin davacının eserinde yararlanılmaksızın meydana gelmesi imkansızdır.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 19, Paragraf 5:

222 ve 223 numaralı örneklerde, Davacı ve davalı aynı yazara atıf yaparak açıklama yapıyor. Ancak davacının parantez içinde Fransızca karşılıklarını verdiği Türkçe kelimeler aynı. Üstelik davacı tarafından karşılığı Türkçede aynı olan kelimenin de Fransızca karşılığı verilmiş, anlaşılabilir şekilde davalı da aynı kelimenin karşısına parantez içinde Fransızca karşılık yazmış: “anormal (*anormal*)”. (Tırnak ve parantez içi italik form bile aynı). 223 numaralı örnekte de “kişiye (cana) değil” vurgusu aynı şekilde yer almaktadır. (Davalı bu ibarenin yer aldığı cümlede davacıdan farklı bir yazara atıf yapmıştır).

Bilirkişi Raporu, Sayfa 19, Son Paragraf:

226 numaralı örnekte, Bu örnekte de davacının tercümesinin kullanıldığı, aynı vurguların yapıldığı görülmektedir. Her iki yazar da “dağ buzulu”nun Fransızca karşılığını vermektedir. Hukuki olmayan bir terimin karşılığının hem davacı hem de davalı tarafından verilmesi olağan değil. Aynı durum aşağıda da ifade edileceği üzere, 206 ve 239 numaralı örneklerde de mevcut.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 20, Paragraf 1:

229 numaralı örnekte, “yargı faaliyetlerinden dolayı devletin sorumsuzluğu ilkesi” her iki yazarda da aynı şekilde yer alıyor. Davacının kullandığı bu cümle aynı şekilde davalının eserinde yer alıyor. Davalı bunun kısa bir cümlemin tercümesi olduğunu ifade ediyor. Bununla birlikte aynı kelimelerle aynı tercümenin yapılması ve aynı vurgu ile her iki eserde yer alması söz konusudur ve olağan değildir.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 20, Paragraf 3:

237 numaralı örnekte, Bu örnekte davacının ibaresinin aynen yer alması, konunun aynı kelimelerle ifadesi çok zor bir ihtimal.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 20, Paragraf 4:

239 numaralı örnekte, Bu örnekte de davacının verdiği örnekler davalı da aynen yer alıyor. Hiç şüphesiz her iki eserde de yararlanılan Fransızca kaynaklar aynı olduğu için benzer örnekler yer alabilir. Ancak burada da davacının Fransızca karşılığını verdiği kelimenin Fransızca karşılığı verilmiş. Üstelik hukuki bir ibare, kavram da söz konusu değil: Şans kaybı “*Perte d’une chance*”. Aynı eleştiriyi başka örnekler için de yapmak mümkündür. Mesela, 206 numaralı örnekte, davacı göz yaşartıcı bomba’nın Fransızca karşılığını veriyor (*grenades lacrymogene*). Aynı kelimenin karşılığı davalı tarafından da veriliyor. Doğrudan hukuki olmayan kavramların yabancı dildeki karşılıklarının her iki eserde de yer alması olağan değildir.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 20, Paragraf 6:

244, 245, 246, 247 ve 263 numaralı örneklerde, Davacıya atıf yapılmakla birlikte, aşırı bir yararlanma, yetersiz atıf eleştirisi yapılabilir.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 20, Paragraf 6:

248, 254, 257, 259, 264, 268 ve 272 numaralı örneklerde, Bu örneklerde ise hiç atıf yapılmamıştır. Ancak yukarıda başka örneklerde olduğu gibi burada da, davalının Fransızca karşılığını verdiği kelimelerin davalı tarafından da Fransızca karşılığı verilmiştir. Ayrıca 259 numaralı örnekte, tercümünün her iki eserde de aynı kelimelerle, aynı dizilişle ve aynı vurgu ile yapılması mümkün değil.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 20, Son Paragraf, Sayfa 21, İlk Paragraf:

273 numaralı örnekte, Davacı yokluk kavramının kullanımındaki yanlışlığını vurgulamakta ve eskiden kullanılmakta olan keenlemyekün kelimesi ile karşılaştırmakta, kelimenin karşılığını Ferit Devellioglu'nun Osmanlıca-Türkçe sözlüğünün 1984 baskısından yararlanarak vermektedir. Davalı eserinin dipnotunda aynı kelimelerle konuyu açıklamakta ve sözlüğün aynı baskısına atıf yapmaktadır. Kanımca bu örnek, atıf yapılması gerektiği halde yapılmaması örnekleri içinde ilk sırada yer alabilir. Davacı şu ifadeleri kullanmaktadır:

“Keza Türk Hukukunda da eskiden bu konuda bir karışıklık yoktu. Çok ağır sakatlıklarla malul işlemlerin karşılaştacağı müeyyideyi ifade etmek için “keenlemyekün” terimi kullanılıyordu ve bu terim “sanki yokmuş”, “hiç yokmuş”, “hiç olmamış gibi” anlamlarına gelmekteydi (Ferit Devellioglu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Ankara Aydın Kitabevi, 1984, s.601). Ancak bu keenlemyekün tabiri öz Türkçeciler tarafından eskimiş bulunmuş ve onun yerine “yokluk” diye bir karşılık bulunmuştur. Maalesef bu karşılık da öz Türkçecilerin bulduğu pek çok karşılık gibi anlam bakımından yanlıştır”.

Aynı konuya ilişkin davalı tarafından dipnotta verilen cümle ise şu şekildedir;

“Hukukumuzda eskiden, bu tür işlemler için “keenlemyekün” tabiri kullanılırdı ve “hiç olmamış, hiç yokmuş gibi” anlamına gelirdi (DEVERLIOĞLU, Ferit, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Ankara 1984, s.601). Maalesef bu kavram terk edilerek yerine “yokluk” kelimesi kullanılarak karışıklığa neden olunmuştur.”

Bilirkişi raporunda yukarıda aldığımız örnekler benzeri 50 örnek üzerinden tamamıyla benim iddialarımı doğrular nitelikte tespitler yaptıktan sonra nasıl olup da şu sonuca ulaşıldığını anlamış değilim:

Bilirkişi Raporu, Sayfa 21, Son Paragraf, Sayfa 22, İlk Paragraf:**SONUÇ:**

Davalının eserindeki üslup, konuların incelenmesi ve verilen örnekler bakımından, akademik anlamda bir kısım eleştiriler getirilmesi mümkün olmakla birlikte; eserin tümü bakımından yapılan değerlendirmede, FSEK kapsamında iktibas sınırlarının aşıldığı, yanlış ve yetersiz atıf yapıldığı sonucuna ulaşmak mümkün görülmemektedir. Davalının yukarıda eleştirisi yapılan alıntılarının, eserin tümü bakımından değerlendirilmesi ve bu suretle bir sonuca ulaşılması gerekmektedir. Fransızca bilen davalının eserini oluşturur iken aynı Fransızca kaynaklara başvurması, kendi ifadesi ile uzun yıllar davalının kitabını ders kitabı olarak okutması sebepleri ile her iki eserdeki üslubun oldukça benzemesi sonucunun ortaya çıktığı kanaatine

ulaşmıştır. Örneklere varıncaya kadar davacının eserine bağlı kalmak, bağımsız örnek geliştirmek veya bulmak yerine davacının bulduğu örneklerle ve yaralandığı mahkeme kararlarına, velev ki bizzat görerek, aynı kararları okuyarak atıf yapmak akademik anlamda yadırganacak bir husus olmakla birlikte, kanaatimizce FSEK kapsamında hukuka aykırılık şartlarını taşımamaktadır. Davacının, kendisine atıf yapılan durumlarda kendisi ile birlikte başka yazarlara da atıf yapılması ve bu suretle kendi isminin gizlendiği veya gölgelendiği şeklindeki iddiaları ise tarafımızdan, kendine özgü bir iktibas anlayışı geliştirilmesi şeklinde değerlendirilmiştir. Bu hususlar akademik bir eleştirinin ötesine geçemez ve hukuki sorumluluk doğurması kabul edilemez. Bu çerçevede, davalı tarafından davacının eserinden yapılan ve yukarıda eleştirisi yapılan alıntı ve atıfların, eserin bütünlüğü içinde FSEK. Kapsamında bir ihlal boyutlarında olmadığı ve Kanunun 35. maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerektiği düşüncesinde olduğumuzu, takdiri mahkemeye ait olmak üzere saygı ile sunarız.

50 adet örnek üzerinden davalının kaynaksız alıntı yaptığını en açık ifadelerle tespit eden bir bilirkişi heyetinin bu 50 adet tespitten sonra nasıl olup da böyle bir sonuca ulaştığı merak konusudur. Bilirkişi raporundaki “Sonuç” başlıklı paragraf, bu paragraftan önce gelen 50 paragraflar ile tam bir tezat içindedir. Bilirkişi raporundaki bu sonuç paragrafındaki her cümleyi ayrıca değerlendirmek isteriz:

III. BİLİRKİŞİ RAPORUNUN “SONUÇ” KISMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Burada bilirkişi raporunun “Sonuç” paragrafı cümle cümle şu şekilde değerlendirilebilir:

A. BİRİNCİ CÜMLENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bilirkişi raporunun sonuç bölümündeki birinci cümle şöyledir:

“Davalının eserindeki üsluh, konuların incelenmesi ve verilen örnekler bakımından, akademik anlamda bir kısım eleştiriler getirilmesi mümkün olmakla birlikte; eserin tümü bakımından yapılan değerlendirmede, FSEK kapsamında iktibas sınırlarının aşıldığı, yanlış ve yetersiz atıf yapıldığı sonucuna ulaşmak mümkün görülmektedir” (Bilirkişi Raporu, s.21).

Bilirkişi heyeti, hiç olmazsa, davalının kitabında, “konuların incelenmesi ve verilen örnekler bakımından”, “*akademik anlamda*” usûlsüzlükler olduğu vakıasını kabul etmektedir. Demek ki, bilirkişi heyetine göre “*akademik anlamda*” alıntı şartları başka, FSEK, m.35 anlamında alıntı şartları başkadır. Bilirkişi heyetinden bu ilginç teoriyi açıklamasını beklerdik. Bizim bildiğimiz kadarıyla akademik âlemde bilinen alıntı şartları, FSEK, m.35’teki şartlardan farklı değildir. FSEK, m.35’e göre de, akademik alıntı ve atıf kurallarına göre de, alıntının belli olacak şekilde yapılması ve kaynağının gösterilmesi gerekir. Üstelik FSEK, m.35/son’da kaynağı nasıl gösterilmesi gerektiği dahi “iktibas hususunda kullanılan eserin ve eser sahibinin

adından başka bu kısmın alındığı yer belirtilir” denerek belirtilmiştir. Şimdi sormak isterim: “Akademik anlamda” alıntı kuralları, bundan farklı mıdır? Eğer farklı değilse, bilirkişi heyetinin, davalının kitabında, “konuların incelenmesi ve verilen örnekler bakımından”, “*akademik anlamda*” usulsüzlükler olduğunu kabul etmesi, aynı zamanda davalının kitabında FSEK, m.35’e aykırılıklar olduğu anlamına da gelir.

Kaynak göstermenin FSEK’e göre ayrı kuralları, akademik etiğe göre ayrı kuralları yoktur. Nitekim Profesör Ünal Tekinalp, açıkça

“kaynak göstermeme veya kaynağı gereği gibi (*yani bilimsel etiğe uyacak şekilde*) belirtmeme ya da yeteri kadar gönderme yapmama intihal olarak nitelendirilebilir”¹

diye yazmaktadır. Dikkat edileceği üzere, Profesör Tekinalp, “kaynak göstermeme veya kaynağı gereği gibi belirtmemeyi”, “kaynağı *bilimsel etiğe uyacak şekilde* belirtmeme” olarak tanımlamıştır. Bu şu anlama gelir ki, kaynağı bilimsel etiğe uyacak şekilde belirtilmemesi, FSEK anlamında kaynak göstermeme veya kaynağı gereği gibi göstermeme durumunu oluşturur.

Bilirkişi raporunda, davalının yaptığı usûlsüz alıntıların akademik kurallara aykırı olduğunun tespit edilmesi, ama bu aykırılıkların “hukuka aykırılık” oluşturmadığını yazılması, bilirkişinin bizim iddialarımızın doğruluğunu “**tevil yoluyla tespit**” ettiği anlamına gelir. Bilirkişi vakıayı tespit ediyor, vakıayı hukuka aykırılık olarak değil, akademik kurallara aykırılık olarak vasıflandırıyor. Bilirkişinin görevi vakıaların hukukî *tavsifini* yapmak değil, vakıaları *tespit* etmekten ibarettir. Kaynaksız alıntının hukuka aykırılık oluşturup oluşturmadığına bilirkişi heyeti değil, Mahkemeniz karar verecektir.

Bilirkişi raporunun 13’üncü sayfasının üçüncü paragrafında şöyle denmektedir:

8, 9, 14, 25, 43, 44, 59, 60, 63, 64, 65, 73, 80, 87, 96, 103, 127, 142, 148, 152, 155, 160, 161, 162, 167, 168, 169, 170, 177, 190, 214, 222, 223, 226, 229, 231, 237, 239, 243, 247, 248, 254, 257, 259, 264, 269, 272, 273, 274, 276 sayılı örneklerde, davacının kitabından alıntı yapıldığı, ancak kendisine atıf yapılmadığı kanaati oluşmuştur. Diğer örneklerde ise yukarıda da ifade edildiği gibi, *davacının iddiaları haklı olsa bile, ancak etik ve nezakete ilişkin bir eleştiri* getirilebilir. Bunun ötesinde hukuki bir sorumluluk sonucuna ulaşılamaz.

Görüldüğü gibi bilirkişi heyeti 50 adet örnekte benim kitabımdan kaynak gösterilmeden alıntı yapıldığını açıkça kabul etmektedir. Bilirkişi heyeti, “*diğer örnekler de ise ... davacının iddiaları haklı olsa bile, ancak etik ve nezakete ilişkin bir eleştiri getirilebilir*” diye yazmaktadır. Böylece bilirkişi heyeti, *tevil yoluyla benim iddialarımın doğruluğunu kabul etmektedir*. Bu şu

1. Ünal Tekinalp, *Fikrî Mülkiyet Hukuku*, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2012, s.157. İtalikler bana ait.

anlama gelir ki, benim iddia ettiğim maddî vakıalar bilirkişinin tespitiyle ispatlanmıştır. İddia ettiğimi vakıaların “etik ve nezakete mi aykırı olduğu”, yoksa “FSEK’e mi aykırı olduğunu” takdir, yani vakıanın hukukî tavsifini yapma bilirkişinin görevi değil, Mahkemenizin görevidir.

B. İKİNCİ CÜMLENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bilirkişi raporunun sonuç bölümündeki ikinci cümle şöyledir:

“Davalının yukarıda eleştirisi yapılan alıntılarının, eserin tümü bakımından değerlendirilmesi ve bu suretle bir sonuca ulaşılması gerekmektedir” (Bilirkişi Raporu, s.21).

Görüldüğü gibi bilirkişi heyeti, davalının kitabımızdan kaynaksız alıntı yaptığı iddiamız karşısında, “*eserin tümü bakımından değerlendirilmesi ve bu surette bir sonuca ulaşılması gerekmektedir*” diye yazmaktadır. Bu argüman (FSEK, m.71/1, b.3) “kaynaksız alıntı yapmak” suçunun (ki bu suç bu dava bakımından aynı zamanda haksız fiil oluşturur) tanımıyla tezat teşkil eden ve dolayısıyla “kaynaksız alıntı yapmak” suçunun ve haksız fiilinin oluşumu üzerinde bir etkisi olamayacak bir argümandır. Zira, **“kaynaksız alıntı” suçunun oluşması için, kitabın baştan sona kaynağı gösterilmemiş alıntılarla yazılmış olması şart değildir.** Alıntı kısmen de olabilir. Kısmen yapılmış bir alıntı da FSEK anlamında bir “iktibas”tır ve bu “iktibas”ın kaynağının gösterilmesi gerekir. Nitekim Ünal Tekinalp, “eserin tümünün değil de *bazı bölümlerin*, pasajların, ezgilerin veya *anlatımın*, eser sahibinin adı zikredilmeksizin alınması da aşırmadır” diye yazmaktadır².

Burada belirtmek isterim ki, davalı Ramazan Çağlayan da “*İlim ve Edebiyat Eserlerinde İktibas ve İntihâl Üzerine*” başlıklı makalesinde,

“FSEK’nun öngördüğü koruma eserin tamamı kadar, eserin parçalarına da şamildir (m.13/II). Bu sebeple, eserin *belli bir parçasından* yararlanırken de kaynak gösterilmesi zorunludur. Aksi halde intihal oluşur”³.

Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan’a göre de “eserin tamamında” değil, sadece “*belli bir parçasından*” kaynak gösterilmemesi “intihal” suçuna vücut verir. Dahası Ramazan Çağlayan aynı makalesinde intihale şu örneği vermektedir:

“- Bir öğretim elemanı yazdığı eserde, başkasına ait eserden kısım kısım yararlanmış, fakat *bazı yerlerde usulüne uygun kaynak göstermiş, bazı yerlerde ise göstermemiştir. Yine de intihal suçu oluşur*”⁴.

2. *Ibid.*

3. Ramazan Çağlayan, “İlim ve Edebiyat Eserlerinde İktibas ve İntihâl Üzerine”, *E-Akademi: Hukuk Ekonomi, Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi*, Nisan 2008, Sayı 74, <http://www.e-akademi.org/makaleler/rcaglayan-1.htm>, paragraf 99.

4. *Ibid.*, pararaf 143.

Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, 29 Ocak 2003 tarih ve K.2003/37 sayılı kararı ile intihalin “*tam veya kısmî nitelikte*” olabileceğine karar vermiştir⁵.

Bu nedenlerle bilirkişi raporunda, kaynaksız alıntı fiilinin olup olmadığı tespit edilirken, eserin tümünün değerlendirilmesine gerek yoktur. Zira, serin tümünde değil, sadece bazı kısımlarında kaynak gösterilmemiş olsa bile ortaya “kaynaksız alıntı yapma” suçu ve haksız fiili çıkar.

Bilirkişi raporunun 13 ilâ 21’inci sayfaları arasında verilen **50 adet örnekte, davalının benim kitabımdan kaynak göstermeksizin alıntı yaptığı hususu tespit edilmiştir**. Bu sayı sonuca varmak için yeterli değil de nedir? 50 adet örnek kaynaksız alıntı iddiasının ispatına yeterli olmayacak ise kaç örnek yeterli olacaktır?

İlginçtir ki, bilirkişi raporunda tartışılan somut örneklerin birinde dahi, davalının savunmasına hak verilmemiştir. Bütün somut alıntı örnekleri incelemesinde söz konusu alıntının hukuka aykırı olduğu tespit edilmiştir. *Somut örneklerden birisinde dahi* aksi bir tespit yoktur. Bilirkişi raporunda somut örnekler söz konusu olduğunda davalı lehine bir tespit yok iken, somut örnekler bittikten sonra, bir paragraflık sonuç kısmında, soyut, genel, mesnetsiz ifadelerle davalıya hak verilmesinin sebebi anlaşılamamaktadır.

C. ÜÇÜNCÜ CÜMLENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bilirkişi raporunun sonuç paragrafının üçüncü cümlesi şöyledir:

“Fransızca bilen davalının eserini oluşturur iken aynı Fransızca kaynaklara başvurması, kendi ifadesi ile uzun yıllar davacının kitabını ders kitabı olarak okutması sebepleri ile her iki eserdeki üslubun oldukça benzemesi sonucunun ortaya çıktığı kanaatine ulaşılmıştır” (Bilirkişi Raporu, s.21)

Bu cümlede tam üç ayrı hata vardır:

1. Birinci Hata: Bu Davanın Konusu, Davalının Kitabının Üslûbunun Benim Kitabımın Üslûbuma Benzediği İddiasından İbaret Değildir

Öncelikle belirteyim ki, ben sadece “*üslûbun benzediğini*” değil, 276 adet örnekte, *cümle cümle, kelime kelime*, Ramazan Çağlayan’ın paragrafları ile benim paragraflarım arasında *benzerlik ve hatta ayniyet* olduğunu iddia ediyorum. Örneğin Dava Dilekçesi, Ek-3’te verilen

- Örnek 9’da 20 kelimedenden 20’si aynı,

5. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, 29 Ocak 2003 Tarih ve E.2003/4-47, K.2003/37 Sayılı Kararı (Nakleden: Filiz Ceritoğlu Sengel, *Fikir ve Sanat Eserleri Hukukunda İntihal ve Esinlenme*, Ankara, Seçkin, 2009, s.79).

- Örnek 11’de 32 kelimeden 29’u aynı,
- Örnek 28’de 29 kelimeden 25’i aynı,
- Örnek 31’de 36 kelimeden 34’ü aynı,
- Örnek 44’te 18 kelimeden 16’sı aynı,
- Örnek 47’de 30 kelimeden 29’u aynı,
- Örnek 57’de 22 kelimeden 19’u aynı,
- Örnek 120’de 12 kelimeden 11’i aynı,
- Örnek 137’de 19 kelimeden 19’u aynı,
- Örnek 152’de 12 kelimeden 12’si aynı,
- Örnek 264’te 37 kelimeden 34’ü aynı

dır. Haliyle bunlarda bir “*üslûp benzerliği*” değil, benim cümlelerimin kaynağı gösterilmeksizin, *kelime kelime aşırılması* söz konusudur.

Maalesef bilirkişi heyeti, bu örneklerden sadece 9, 44, 137, 152, 264 nolu örnekleri incelemiş ve bu örnekler de benim iddiamın doğru olduğunu tespit etmiştir. Bilirkişi heyetine niçin

- Örnek 11’de 32 kelimeden 29’u aynı,
- Örnek 28’de 29 kelimeden 25’i aynı,
- Örnek 31’de 36 kelimeden 34’ü aynı,
- Örnek 47’de 30 kelimeden 29’u aynı,
- Örnek 57’de 22 kelimeden 19’u aynı,
- Örnek 120’de 12 kelimeden 11’i aynı,

olan alıntıların hukuka aykırı olup olmadığını incelemediğini sormak isterim. Bilirkişi raporunun 13’üncü sayfasının üçüncü paragrafında yer alan

“diğer örneklerde ise yukarıda da ifade edildiği gibi, davacının iddiaları haklı olsa bile, ancak etik ve nezakete ilişkin bir eleştiri getirilebilir. Bunun ötesinde hukukî sorumluluk sonucuna ulaşamaz”

şeklindeki cümleye bakarak, bilirkişi heyetinin o paragrafta saydığı 50 adet örnek dışındaki *diğer örneklerde*, FSEK’e bir aykırılık görmemiş, sadece “*etik ve nezakete*” bir aykırılık görmüş olduğu söylenebilir. Sormak isterim: Kaynağı gösterilmemiş, 32 kelimeden 29 kelimesi aynı bir alıntı (bkz.: Dava Dilekçesi, EK-3, Örnek 11), 29 kelimeden 25 kelimesi aynı olan bir alıntı (bkz.: Örnek 28), 36 kelimeden 34 kelimesi aynı olan bir alıntı (bkz.: Örnek 31), 30 kelimeden 29 kelimesi aynı olan bir alıntı (bkz.: Örnek 47), 22 kelimeden 19 kelimesi olan bir alıntı (bkz.: Örnek 57), 12 kelimeden 11 kelimesi aynı olan bir alıntı (bkz.: Örnek 120) ne zamandan beri “FSEK’e uygun”, ama sadece “*etik ve nezakete*” aykırı bir alıntı oluyor? 36 kelimeden 34 kelimesi aynı olan ve kaynağı gösterilmemiş bir alıntının FSEK’e uygun olduğunu, ikisi idare hukuku, biri fıkri haklar uzmanı olan üç profesörün nasıl söyleyebildiği merak konusudur.

2. İkinci Hata: Davalının Fransızca Bilmesi ve Fransızca Kaynaklara Başvurması Vakiasıyla Kitabındaki Pek Çok Paragrafın Benim Kitabımdaki Paragraflarla Aynı Olması Vakiası Açıklanmaz

Bilirkişi heyeti bilirkişi raporunun sonuç paragrafının ikinci cümlesinde şöyle yazıyor:

“Fransızca bilen davalının eserini oluşturur iken aynı Fransızca kaynaklara başvurması, kendi ifadesi ile uzun yıllar davacının kitabını ders kitabı olarak okutması sebepleri ile her iki eserdeki üslubun oldukça benzemesi sonucunun ortaya çıktığı kanaatine ulaşılmıştır” (Bilirkişi Raporu, s.21)

Görüldüğü gibi bilirkişi heyeti, davalının kitabı ile benim kitabım arasında sayısız benzerliği, davalının Fransızca bilmesi ve davalının da güya benim kullandığım Fransızca kaynakları kullanmasıyla açıklamaktadır.

Öncelikle belirtelim ki, davalının Fransızca bilip bilmediği hususu bu davanın konusu değildir. Bir ihtimal davalı Fransızca biliyor olsa bile, bu husus, onun yaptığı alıntıyı benim kitabımdan değil, Fransız yazarların kitaplarını fiziken görerek yaptığını ispatlamaz. Zira Fransızca bilen kişilerin intihal yapmayacağı yolunda bir kural yoktur. Dolayısıyla “davalının Fransızca bildiği argümanı” mantıkta kendisine “safсата” denen kabilden bir argümandır.

Diğer yandan, davalının kitabı ile benim kitabım arasındaki “benzerliği”, açıklamak için bilirkişi heyetinin davalının benim kullandığım “*aynı Fransızca kaynaklara başvurduğu*” yolundaki iddiası da gerçeklerle uyuşmamaktadır. Biz, Dava Dilekçesi, EK-3'te ayrıntılı bir şekilde Ramazan Çağlayan'ın dipnotlarımda atfı yaptığı Fransızca kaynakları fiziken görmediğini, bu kaynaklara benim kitabımdaki dipnotlar üzerinden transit atıflar yaptığımı açıkladık. Dava Dilekçesi, EK-3'te ayrıntılı olarak açıklandığı gibi Fransa'da yüzden fazla idare hukuku kitabı var iken davalının benim kullandığım aynı kitapları kullanması ve üstelik bilirkişi raporunda da teslim edildiği gibi (Sayfa 14, paragraf 5'te Örnek 53'e ilişkin tespit) bu kitapların pek çok (bazılarının 20 küsur) baskısı var iken, davalının da söz konusu kitabın benim atfı yaptığım eski bir baskısına atfı yapması bir tesadüf olamaz.

Ben, dava dilekçesi, EK-3'te aşağıdaki listede yer alan 80 küsur örnekte, örneklerin her birinde, Ramazan Çağlayan'ın alıntıyı gerçekte benden yapmış olmasına rağmen, bana değil, benim kendi dipnotlarım üzerinden, yani transit atfı usûlüyle Fransız yazarlara atfı yaptığını tek tek ayrıntılarıyla gösterdim.

Örnek 7	Örnek 115	Örnek 158	Örnek 229
Örnek 17	Örnek 116	Örnek 160	Örnek 231
Örnek 25	Örnek 118	Örnek 166	Örnek 232
Örnek 38	Örnek 121	Örnek 167	Örnek 235
Örnek 47	Örnek 122	Örnek 168	Örnek 236
Örnek 52	Örnek 123	Örnek 188	Örnek 239
Örnek 53	Örnek 124	Örnek 196	Örnek 240
Örnek 54	Örnek 130	Örnek 199	Örnek 241
Örnek 58	Örnek 131	Örnek 200	Örnek 244
Örnek 67	Örnek 133	Örnek 201	Örnek 246
Örnek 68	Örnek 134	Örnek 204	Örnek 248
Örnek 79	Örnek 136	Örnek 205	Örnek 249
Örnek 87	Örnek 137	Örnek 206	Örnek 252
Örnek 90	Örnek 138	Örnek 212	Örnek 253
Örnek 92	Örnek 147	Örnek 220	Örnek 254
Örnek 96	Örnek 149	Örnek 220	Örnek 255
Örnek 100	Örnek 150	Örnek 223	Örnek 257
Örnek 104	Örnek 151	Örnek 226	Örnek 263
Örnek 106	Örnek 156	Örnek 227	Örnek 264
Örnek 108	Örnek 157	Örnek 228	Örnek 268
Örnek 109			

Bu örneklerde Ramazan Çağlayan, ana metinde benim bir cümlemi almakta, o cümlenin sonunda düştüğü dipnotla, benim aynı cümle için atıf yaptığım Fransız yazar veya yazarlara atıf yapmaktadır. Ne demek istediğimi bir örnekle göstereyim (Örnek Dava Dilekçesi, Ek-3, Örnek 104’ten alınmıştır):

Çağlayan, *İdarî Yargılama Hukuku*, op. cit., 2011, s.347:

Açık değerlendirme hatası, çok ağır ve apaçık olan, uzman olmayanların da anlayabileceği hatalardır³⁹⁰. Fransız hukukunda, açık değerlendirme hatası olup olmadığı şeklindeki denetime “minimum denetim (*contrôle minimum*)”³⁹¹ veya “sınırlı denetim (*contrôle restreint*)”³⁹² denilmektedir.

³⁹⁰ AUBY/DRAGO, age., C.II, s.394.; VEDEL/DELVOLVÉ, age., C.I, s.327.

³⁹¹ RIVERO, age., s.242

³⁹² CHAPUS, Droit Administratif, s.1038.

Gözler, *İdare Hukuku*, op. cit., 2003, c.I, s.797:

Bunlar öyle hatalardır ki, bunların yanlış olduğunu anlamak için uzman olmaya gerek yoktur; sıradan bir kişi bile bunların yanlış olduğunu anlayabilir⁷³⁵. Fransa’da hakimnin açık değerlendirme hatasına dayanarak yaptığı denetime, “minimum denetim (*contrôle minimum*)”⁷³⁶ veya “sınırlı denetim (*contrôle restreint*)”⁷³⁷ denmektedir.

735. Auby ve Drago, op. cit., c.II, s.394; Vedel ve Delvolvé, op. cit., c.II, s.327.

736. Rivero, op. cit., s.242.

737. Chapus, Droit administratif général, op. cit., c.I, s.1061.

Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan'ın sadece ana metni değil, dipnotları dahi benden alınmadır. Şöyle: Ramazan Çağlayan'ın 390 nolu dipnotu benim 735 nolu dipnotumdan, 391 nolu dipnotu benim 736 nolu dipnotumdan, 392 nolu dipnotu benim 737 nolu dipnotumdan alınmadır. Üç dipnotta da benim atfı yaptığım aynı yazarların aynı sırayla geçmesi bir rastlantı olamaz. Ne demek istediğimi şematik olarak göstereyim:

Gözler, <i>İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.I, s.797:</i>	Çağlayan, <i>İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.347:</i>
735. Auby ve Drago, <i>op. cit.</i> , c.II, s.394; Vedel ve Delvolvé, <i>op. cit.</i> , c.II, s.327.	³⁹⁰ AUBY/DRAGO, age., C.II, s.394.; VEDEL/DELVOLVÉ, age., C.I, s.327.
736. Rivero, <i>op. cit.</i> , s.242.	³⁹¹ RIVERO, age., s.242
737. Chapus, <i>Droit administratif général, op. cit.</i> , c.I, s.1061.	³⁹² CHAPUS, <i>Droit Administratif</i> , s.1038.

Dikkat edileceği gibi ben **735 nolu** dipnotumda Auby ve Drago ile Vedel ve Delvolvé'ye atf yapıyorum; Ramazan Çağlayan da 390 nolu dipnotunda aynısını yapıyor. Aynı cümle için atf yapılabilecek pek çok Fransız yazar varken aynı iki yazarı seçmemiz ne büyük rastlantı! Ben izleyen dipnotta (yani **736 nolu** dipnotta) Rivero'ya atf yapıyorum; Ramazan Çağlayan da izleyen dipnotta (yani 391 nolu dipnotta) Rivero'ya atf yapıyor. Ben onu izleyen dipnotta (yani **737 nolu** dipnotta) Chapus'ye atf yapıyorum, Ramazan Çağlayan da sonraki dipnotta (yani 392 nolu dipnotta) Chapus'ye atf yapıyor. Üç dipnotun da bendeki sırayla gitmesi bir rastlantı olabilir mi?

Dahası, bu dipnotlarda atf yapılan kitapların (Chapus'nün kitabı hariç) pek çok baskısı olmasına rağmen, ben de Ramazan Çağlayan da aynı baskılarına atf yapıyoruz. Ben Rivero'nun kitabının 1971'de yapılan beşinci baskısına atf yapıyorum; Ramazan Çağlayan da öyle. Oysa bu kitap Ramazan Çağlayan'ın kitabını yazdığı 2011 yılı itibarıyla yirmüüçüncü baskısını yapmıştı⁶. Kitabını 2011 yılında yazan Ramazan Çağlayan, Rivero'nun bu kitabı gerçekten görmüş olsaydı, muhtemelen benim atf yaptığım 1971 tarihli beşinci baskısına değil, daha yeni bir baskısına atf yapmış olurdu. Bu nedenle ben, Ramazan Çağlayan'ın gerçekte Jean Rivero'nun 1971 yılında basılan Beşinci Baskı kitabını fiziken görmediğini, bu kitabı benim 736 nolu dipnotum üzerinden “transit” olarak atf yaptığımı iddia ediyorum.

Burada şunu da not edeyim ki, Ramazan Çağlayan, kitabının diğer kısımlarında, Rivero'nun kitabını fiziken görerek yaptığı atıflarda, adı geçen kitabın 1971 baskısına değil, 1998 baskısına atf yapmaktadır. Bu, Ramazan Çağlayan'ın, gerçekte, Rivero'nun kitabının 1971 baskısını değil, 1998 baskısını gördüğü anlamına gelir. Ramazan Çağlayan'ın Rivero'nun kitabının 1971 baskısını görmediği, 1998 baskısını gördüğü yolundaki iddiamızı des-

6. Bu kitabın yeni baskıları 1992'de yapılan 14'üncü baskısından itibaren sonra Jean Waline ile ortak olarak, 2008'de yapılan 22'nci baskısından itibaren sadece Jean Waline tarafından yapılmıştır.

tekler bir de ek kanıtımız vardır: Ramazan Çağlayan'ın kitabının “Yararlanılan Kaynaklar” kısmında Rivero'nun kitabının iki ayrı baskısı (1971 ve 1998 baskıları) bulunmaktadır. Aşağıda bibliyografyanın ilgili kısmının fotoğrafı çekilip konulmuştur (*İdarî Yargılama Hukuku*, Ankara, Seçkin, 1. Baskı, 2011, s.684):

RİVERO Jean, Droit Administratif, Paris 1971.

RİVERO Jean/VALİNE Jean, Droit Administratif, 17. Baskı, Paris 1998.

Bir yazar kitabının bibliyografyasına, bir özel sebep olmadan, aynı kitabın iki değişik baskısını koymaz. Ben bundan şu sonucu çıkarıyorum: Ramazan Çağlayan, bu baskılardan gerçekte sadece birini görmüş, diğerine ise benim dipnotlarım üzerinden üzerimden transit atfı yapmış, transit atfı yaptığı baskı kendisinin gerçekte kullandığı baskıdan farklı olduğu için de o baskıyı da bibliyografyasına eklemiştir.

Maalesef bilirkişi raporunda ne yukarıda açıkladığım Örnek 104'teki transit atfı, ne de bir başka örnek tartışılmıştır. Ben çok açık bir şekilde **Ramazan Çağlayan'ın atfı yaptığı Rivero'nun 1971 baskı kitabını görmediğini iddia ediyorum**. Bu öylesine ispat edilmiş bir iddiadır ki, davalı Ramazan Çağlayan'ın dahi kitabının ikinci baskısında Rivero'nun 1971 baskı kitabına yaptığı atıfları çıkarmıştır. Ne var ki, bilirkişi raporunda bu iddiama bir cevap verilmemiştir. Bu örneğe bakarak, bilirkişinin Ramazan Çağlayan'ın hatalarına karşı, Ramazan Çağlayan'ın kendisine gösterdiği hoşgörüden daha fazla bir hoşgörü gösterdiğini bize düşündürmektedir.

Daha bunu gibi yukarıda listesi verilen en az 80 örnekte Ramazan Çağlayan'ın Fransızca kitapları fiziken görmediğini benim üzerimden transit tekniğiyle bu kitaplara atfı yaptığını iddia ediyorum. Bilirkişi heyeti bu somut örneklerdeki iddialarımı incelemiyor. Bu somut iddialarıma bilirkişi raporu verilmiş bir cevap yoktur. Belki konuyla ilgili Bilirkişi Raporun da şöyle bir genel cevap olduğu ileri sürülebilir (Bilirkişi Raporu, s.13, ilk paragraf):

“Bu çerçevede, hukuka aykırı iktibas örneği olarak sunulan 276 adet alıntının birçoğunun, davacı haklı olsa bile, objektif olarak, davalının beyanlarını geçersiz kılacak bir sonuca ulaşmak mümkün değildir. Davalının *eseri, kararı gördüm, tercüme ettim* şeklindeki açıklamalarının aksini ispat etmek mümkün değildir. kaldı ki, davalı dava dosyasına bazı eserlerin örneklerini sunmuş; davacının eserinden önce yazdığı bazı eserleri de delil olarak göstermiştir” (Bilirkişi Raporu, s.13).

Yukarıda verilen 89 adet örnek, Dava Dilekçesi, Ek-3'e bulunup bakılırsa, davalının atfı yaptığı Fransızca kaynakları nasıl görmediği ayrıntılarıyla ispatlanmış olduğu görülecektir. Keza bu örnekler de davalının “*tercüme ettim*” savunmasının nasıl gerçeği yansıtmadığı somut örnekler üzerinde tek

tek ispatlanmıştır. Eğer davalı söz konusu cümle veya cümleleri benim kitabımdan yararlanmadan kendisi tercüme etmiş olsaydı, yaptığı çeviri kaçınılmaz olarak benim çevirimden farklı olurdu. Aynı cümleyi Ramazan Çağlayan'ın ve benim aynı kelimelerle aynı şekilde çevirmemiz bir rastlantı olmaz. Bunun örnekleri için neredeyse Dava Dilekçesi, Ek-3'te verilen herhangi bir örneğe bakılabilir. Mesela Örnek 1, Örnek 2, Örnek 3, Örnek 4'e bakılabilir.

Ayrıca belirtmek isterim ki, benim Fransız yazarlardan yaptığım çevirilerin ezici çoğunluğu, aynen yapılmış, aslına sadık çeviriler değil, serbest çevirilerdir. Ben Fransızca cümleleri çevirirken, bu cümlelerden bir şeyler çıkarıyor, bu cümlelere bir şeyler ekliyorum. Aşağıda örnekleriyle gösterildiği gibi böyle durumlarda benim Fransızca cümleye eklediğim bu ifadeleri de Ramazan Çağlayan aktarmaktadır. Fransız yazarlarda olmayan benim eklediğim bu ifadeleri de Ramazan Çağlayan'ın aktarması, söz konusu cümlelerin benim kitabımdan alınmış olduğunu kanıtlar. İddiamı ispatlayan örnekler olarak Dava Dilekçesi, Ek-3, Örnek 90, Örnek 115, Örnek 121, Örnek 153, Örnek 177, Örnek 221, Örnek 233'e bakılabilir.

İlginçtir ki, **bilirkişi raporunda da** verilen somut örneklerin neredeyse hepsinde, davalının yaptığı çevirinin bu derecede benim çevirime benzemesinin “normal olmadığı” “olağan olmadığı”, “çok zor bir ihtimal olduğu”, “mümkün olmadığı” pek çok defa vurgulanmıştır Örnek olarak Bilirkişi Raporunun 13 ilâ 21'nci sayfaları arasında yer alan Örnek 44, 96, 137, 148, 152, 162, 170, 226, 229, 237 ve 239'a ilişkin açıklamalara bakılabilir. Durumu somut bir şekilde gözler önüne sermek için bunların bazılarının birkaç cümleyi aşağıya alıyoruz:

Bilirkişi Raporu, s.14:

“**44 numaralı örnekte**, Davacının bir Fransız yazardan yaptığı alıntıda Fransızca karşılığı da bazı kelimeler çıkartılmak suretiyle kullanılmıştır. Davalı da aynı Fransız yazara atıf yapmış, alıntının Fransızca karşılığında ise davacının çıkarttığı ve Fransız yazarda olmayan ancak davacının eklediği kısımları aynen kullanmıştır. Davacı birden fazla yazara atıf yaparak Conseil d'État'nın görüşüne atıf yapıyor. Davalı bu yazarlardan sadece birine Chapus'nün eserine yer veriyor. Ancak Chapus'de yer alan Fransızca cümle bu şekilde değil”.

Bilirkişi Raporu, s.16:

“**96 numaralı örnekte**, Davacı tarafından Auby-Draco'nun eserine atıf yapılarak kurulan bir cümle, aynı kelimelerle davalının eserinde yer alıyor. Orijinal Fransızca cümlelerin tercümesi dahi, tamamen serbest bir değerlendirme cümlesinin davacı zikredilmeksizin tullanılması uygun değildir”.

Bilirkişi Raporu, s.17 (Örnek 137'ye ilişkin):

“Yabancı atfın orijinali kontrol edilmeksizin, davacının eserinden alındığı anlaşıyor. Zira ravacı sayfayı 433 yerine sehven 233 olarak yazmış. Yabancı eserden alıntı, davalının eserinde de sayfa 233 şeklinde yer alıyor”.

Bilirkişi Raporu, s.17 (Örnek 148'e ilişkin)

“... davacının Fransızca bir paragrafın tercümesi kendisine atıf yapılmaksızın aynen kullanılmıştır”.

Bilirkişi Raporu, s.17, (Örnek 152'ye ilişkin):

“... Şeklinde tercüme ediliyor. Kısa bir cümle olmakla birlikte, aynı kelimelerle çevirilmesi mümkün değil. ... Görüldüğü üzere davacı tarafından yapılan bir serbest çeviri mevcuttur, davalı ise tercümeyi aynen kullanmaktadır”.

Bilirkişi Raporu, s.18 (Örnek 162'ye ilişkin)

“**162 numaralı örnekte**, Davacı tarafından kullanılan cümle, tırnak içindeki vurgu dahil, aynı şekildedir. Bu vurgu, alıntı yapılan Fransızca kaynakta mevcut değildir”.

Bilirkişi Raporu, s.19 (Örnek 226'ya ilişkin)

“**226 numaralı örnekte**, Bu örnekte de davacının tercümesinin kullanıldığı, aynı vurguların yapıldığı görülmektedir. Her iki yazar da ‘dağ buzulu’nun Fransızca karşılığını vermektedir. Hukukî olmayan bir terimin karşılığının hem davacı hem de davalı tarafından [aynı şekilde] verilmesi olağan değil. Aynı durum aşağıda da ifade edileceği üzere, 206 ve 239 numaralı örneklerde de mevcut”.

Bilirkişi Raporu, s.19 (Örnek 229'a ilişkin):

“Davalı bunun kısa bir cümleinin tercümesi olduğunu ifade ediyor. Bununla birlikte aynı kelimelerle aynı tercümenin yapılması ve aynı vurgu ile her iki eserde yer alması söz konusudur ve olağan değildir”.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 20, (Örnek 237'ye ilişkin):

“**237 numaralı örnekte**, Bu örnekte davacının ibaresinin aynen yer alması, konunun aynı kelimelerle ifadesi çok zor bir ihtimal”.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 20, Paragraf 4:

“Aynı kelimenin karşılığı davalı tarafından da veriliyor. Doğrudan hukukî olmayan kavramların yabancı dildeki karşılıklarının her iki eserde de yer alması olağan değildir”.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 20, Paragraf 6:

“... [T]ercümenin her iki eserde de aynı kelimelerle, aynı dizilişle ve aynı vurgu ile yapılması mümkün değil”.

Görüldüğü gibi yukarıdaki örneklerde bilirkişi heyeti, en açık bir şekilde ve en keskin ifadelerle davalı Ramazan Çağlayan'ın Fransız yazarlara atıfla kurduğu cümlelerin kendi tarafından Türkçeye tercüme edilmiş olamayacağı, bu çevirilerin benim kitabımdan yapılmış olduğu tespit edilmektedir. Bu tespiti yapan bilirkişi heyetinin aynı raporda “*davalının eseri, kararı gördüm, tercüme ettim şeklindeki açıklamalarının aksini ispat etmek mümkün değildir*” şeklinde yazması sebebi anlaşılamaz bir çelişki olarak kalmaktadır. Bilirkişi heyeti Ramazan Çağlayan'ın ben “*tercüme ettim şeklindeki açıklamalarının aksini ispat etmek mümkün değildir*” diye yazmaktadır; ama, yukarıda açıklandığı gibi aynı raporun 13 ilâ 21'nci sayfaları arasında yer alan Örnek 44, 96, 137, 148, 152, 162, 170, 226, 229, 237 ve 239'a ilişkin paragraflarında, aynı bilirkişi heyeti, mükemmel bir şekilde söz konusu örneklerdeki tercümenin davalı Ramazan Çağlayan tarafından yapılmış olamayacağını *tespit etmektedir*. Bilirkişinin bu örneklerde yaptığı şey *ispat değil de nedir*? Bu husus bilirkişi raporunun kendi içinde çelişik olduğunu göstermektedir. Ortada öyle bir çelişki var ki, adeta, bilirkişi raporunda 50 adet somut örnek üzerinden intihal yapıp yapılmadığına ilişkin değerlendirme bir el tarafından, bilirkişi raporunun sonuç paragrafı bir başka el tarafından yazılmış gibidir.

Bilirkişi raporunun somut örneklerin incelendiği kısmında değil, genel değerlendirmelerin yapıldığı kısmında, Ramazan Çağlayan'ın Fransız yazarlara, benim dipnotlarım üzerinden atıf yapmadığını, bu yazarları görerek atıf yaptığına ilişkin bir de “delil” sunulmaktadır (Bilirkişi Raporu, s.13, paragraf 1):

“... Kaldı ki davalı dava dosyasına bazı eserlerin örneklerini sunmuş; davacının eserinden önce yazdığı bazı eserleri de delil olarak göstermiştir”.

Bu “delil”, benim iddiamın aksini kanıtlamaya elverişli bir delil değildir. Ben davalı Ramazan Çağlayan'ın *kitabını yazdığı anda* atıf yaptığı Fransız yazarların kitapların fiziken görmediğini iddia ediyorum. Ramazan Çağlayan'ın kitap yayınlandıktan, kendisine karşı dava açıldıktan *sonra* söz konusu Fransızca kaynaklardan *bazıları* bulup bunlardan bazı sayfaları fotokopi çekip mahkemeye “delil” olarak sunması, haliyle Ramazan Çağlayan'ın bu kitapları, *kitabını yazarken* kullandığını ispat edemez. Ramazan Çağlayan'ın bu kitapların fotokopisini, kendisine karşı dava açıldıktan *sonra* çekirmiş olabilir. Ayrıca şunu da belirtelim ki, biz Dava Dilekçesi, EK-3'te Ramazan Çağlayan'ın görmeden atıf yaptığını iddia ettiğimiz kitaplardan bazılarını da Ramazan Çağlayan bulup Mahkemeye delil olarak sunamamıştır. Örneğin Dava Dilekçesi, Ek-3, Ramazan Çağlayan'ın Rivero'nun kitabının 1971 baskısını görmediğini iddia etmiştik. Ramazan Çağlayan'ın Cevap Dilekçesinin ekinde sunduğu “Deliller” arasında, görebildiğimiz kadarıyla Rivero'nun kitabının 1971 baskısının fotokopisi yoktur. Keza biz Dava Dilekçesi, EK-3'te pek çok örnekte (mesela 8, 9) Ramazan Çağlayan'ın *Recueil des décisions de Conseil d'État*'ya yaptığı atıflarda gerçekten bu

Recueil’ü görmeden atıf yaptığını iddia etmiştik. Mesela Ramazan Çağlayan’ın Dava Dilekçesi, Ek-3, Örnek 8’de verilen örnekte *Recueil des décisions de Conseil d’État*’nın 1912 yılı cildine atıf yaptığını, Örnek 9’da 1921 yılı ciltlerine bu ciltleri görmeden, gerçekte benim kitabım üzerinden atıf yaptığını iddia etmişim. Ramazan Çağlayan’ın Mahkemeye sunduğu ve bilirkişi heyetinin itibar ettiği bu “deliller” arasında ben *Recueil des décisions de Conseil d’État*’nın 1912 ve 1921 yılları ciltlerine ilişkin bir fotokopiyi göremedim.

3. Üçüncü Hata: Davalının Benim Kitabımı Uzun Yıllar Ders Kitabı Olarak Okutması Vakıasıyla Benden Kaynaksız Alıntı Yapmasını Meşru Gösteremez

Bilirkişi heyeti bilirkişi raporunun sonuç paragrafının üçüncü cümlesinde şöyle yazıyor:

“...[D]avalının eserini oluşturur iken aynı Fransızca kaynaklara başvurması, kendi ifadesi ile uzun yıllar davacının kitabını ders kitabı olarak okutması sebepleri ile her iki eserdeki üslubun oldukça benzemesi sonucunun ortaya çıktığı kanaatine ulaşmıştır” (Bilirkişi Raporu, s.21)

Görüldüğü gibi bilirkişi heyeti, davalının benim kitabımı, kendi derslerinde uzun yıllar ders kitabı olarak okutması vakıasıyla davalının yaptığı usulsüzlüğü meşrulaştırma gayreti içindedir. Haliyle bir öğretim üyesinin bir kitabı ders kitabı olarak okutması, ona o kitaptan kaynaksız alıntı yapma hakkını vermez. Burada ayrıca şu hususu belirtmek isteriz ki, FSEK, m.70/1, manevi hakları haleldar edilen kişinin, kusur şartı aranmadan manevî tazminat talep edebileceğini hüküm altına almıştır. Ramazan Çağlayan’ın benim kitabımı ders kitabı olarak yıllarca okutması, kendisine benden kaynak göstermeksizin alıntı yapmak hakkını vermeyeceği gibi, bu tarz bir savunmanın, FSEK, m.70/1 karşısında dile getirilmesinin bir anlamı da yoktur. Bununla birlikte bu anlamsız argümanın gerçekte bir anlamı vardır ve bilirkişi heyetinin davalıyı koruma gayretini gösterir.

D. DÖRDÜNCÜ CÜMLENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bilirkişi raporunun sonuç paragrafının dördüncü cümlesi şöyledir:

“Örneklerine varıncaya kadar davacının eserine bağlı kalmak, bağımsız örnek geliştirmek veya bilmek yerine davacının bulduğu örneklerle ve yararlandığı mahkeme kararına, velev ki bizzat görerek, aynı kararları okuyarak atıf yapmak akademik anlamda yadırganacak bir husus olmakla birlikte, kanaatimizce FSEK kapsamında hukuka aykırılık şartlarını taşımamaktadır” (Bilirkişi Raporu, s.21).

Burada da bilirkişi heyeti, “akademik anlamda yadırganacak bir husus olmak” ile “FSEK kapsamında hukuka aykırılık” şeklinde iki değişik kav-

ram ortaya atmaktadır. Yukarıda da açıkladığımız gibi, bilirkişi heyeti, akademik anlamda alıntı şartlarının başka, FSEK kapsamında alıntı şartlarının başka olduğunu düşünmektedir. Yukarıda açıkladığımız gibi böyle bir ayırım yoktur. Gerek akademik kurallara, gerekse FSEK'e göre, bir yazardan alıntı yapılmış ise, o alıntının kaynağının gösterilmesi gerekir.

Ben Dava Dilekçesi, EK-3'te pek çok örnek vererek Ramazan Çağlayan'ın Danıştay kararların kendisinin atıfta bulunduğu *Danıştay Dergisinden* almadığını, gerçekte benim kitabımdan aktardığını ayrıntılarıyla açıkladım. Nitekim bizzat bilirkişi raporunun kendisinde bu iddialarıma şu somut örnekler üzerinden hak verilmiştir:

Bilirkişi Raporu, Sayfa 15, Paragraf 3:

60 numaralı örnekte, Davacının bir başka yazardan aktardığı Danıştay kararı, aynı bölümü ile davalının eserinde gerek davacının ve gerekse davacının alıntı yaptığı yazar zikredilmeksizin aynen alınmış; kararda geçen bir ifade davacının yaptığı şekilde dip notta aynı ifadeyle eleştirilmiştir. Kararın aynı cümlelerinin alınması, tırnak içindeki vurgular dahil aynı şekilde eleştirilmesi, davacının eserinden yararlanılmaksızın olabilecek bir şey değildir.

Görüldüğü gibi bilirkişi raporunda önce davalının davacının kitabından kaynak göstermeksizin alıntı yaptığı tespit etmektedir. Haklı olarak raporda, *“kararın aynı cümlelerinin alınması, tırnak içinde vurgular dâhil aynı şekilde eleştirilmesi, davacının eserinden yararlanılmaksızın olabilecek şey değildir”* diye yazılmaktadır. Bu tespiti yaban bilirkişi heyeti nasıl olup da daha sonra bunun sadece bir *“akademik anlamda yadırganacak bir husus”* olduğunu *“FSEK kapsamında hukuka aykırılık”* olmadığı sonucuna varmasının sebebi anlaşılamamaktadır. Birkaç örnek daha verelim:

Bilirkişi Raporu, Sayfa 15, Paragraf 4:

64 numaralı örnekte, yetki devrine ilişkin bir Danıştay kararının aynı bölümleri davacı ve davalı tarafından kullanılıyor ve aynı üslupla eleştiriliyor. Davacı başka yazarlardan kararın bir paragrafını alıntılararak ve *“Danıştay Beşinci Dairesinin bu kararı haliyle yanlıştır”* diyerek eleştirmiş ve Danıştay Beşinci Dairesinin *“bu hatanın farkına vararak”* karar düzeltme aşamasında kararını düzelttiğini belirtmiş; davalı da kararın aynı paragrafını alarak *“Danıştay'ın bu kararı haliyle yanlıştır”* dedikten sonra *“Danıştay Beşinci Dairesi, bu yanlışı karar düzeltme aşamasında fark ederek kararını düzeltmiştir”* demektedir. Kararın aynı cümlelerinden alıntı yapılması ve eleştirilerin de aynı cümleler ve kurgu ile yapılması olağan değildir.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 17, Paragraf 1:

99, 101-105 numaralı örneklerde, Bu örneklerde davacıya hiç atıf yapılmamıştır. Bununla birlikte davacıdan farklı tek bir örnek ve karar mevcut değildir. Davacının kullandığı kararlar aynı sıra içinde aynı bölümlerle yer almaktadır. Mahkeme kararları kamuya ait olmakla birlikte, kararların aynı bölümlerinin aynı bağlam içinde sıralanması normal değil. Ayrıca, diğer bölümlerde, davacı ile birlikte atıf yapılan yabancı yazarların yanında davacının da eseri zikredilmiş olmakla beraber, davacının eserinden normalin üstünde sayılabilecek bir yararlanmada tek atıf olmaması olağan değil. Bu örneklerde davacının eserinden farklı tek bir açıklama veya mahkeme kararı mevcut değildir.

Bilirkişi Raporu, Sayfa 18, Paragraf 4:

161 numaralı örnekte, Davacının eserinde kullandığı Danıştay'ın 1996 ve 1995 tarihli iki kararı, davalı tarafından aynı sıra ile kararların aynı paragrafı alınmak suretiyle ve davacının yaptığı değerlendirmeler ile birlikte kullanılmıştır. Böyle bir tesadüf olması mümkün değildir.

Yukarıda örneklerde görüldüğü gibi, bilirkişi heyeti de mükemmel bir şekilde davalının Danıştay kararlarından yaptığı alıntıların gerçekte Danıştay Dergisinden değil, benim kitabımdan alınmış olduğunu gayet açık ve “*davacının eserinden yararlanılmaksızın olabilecek bir şey değildir*”, “*kararın aynı cümlelerinden alıntı yapılması ve eleştirilerin de aynı cümleler ve kurgu ile yapılması olağan değildir*”; “*mahkeme kararları kamuya ait olmakla birlikte kararların aynı bağlam içinde sıralanması normal değil*”; “*böyle bir tesadüf olması mümkün değildir*” gibi oldukça keskin ifadelerle belirtilmiştir. Bilirkişi heyeti yaptığı bu tesitleri, bir hukuka aykırılığın tespitleri değil midir?

Bu hususu göstermektedir ki, bilirkişi raporunun “Sonuç” paragrafı, bu paragraftan önce gelen paragraflarla tezat halindedir.

E. BEŞİNCİ CÜMLENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bilirkişi raporunun “Sonuç” paragrafının beşinci cümlesinde şöyle denilmektedir:

“Davacının, kendisine atıf yapılan durumlarda kendisi ile birlikte başka yazarlara da atıf yapılması ve bu suretle kendi isminin gizlendiği veya gölgelendiği şeklindeki iddiaları ise tarafımızdan, kendine özgü bir iktibas anlayışı geliştirilmesi şeklinde değerlendirilmiştir”.

Öncelikle belirtelim ki, FSEK, m.71, sadece kaynak göstermemeyi suç hâline getirmemiş, “aldatıcı mahiyette kaynak göstermeyi” de suç hâline getirmiştir.

Davalı Ramazan Çağlayan'ın sıkça yaptığı bir usûlsüzlük de alıntıyı gerçekte sadece benden yapıp, dipnotta benim adımın yanında ve çoğunlukla benim adımdan önce başka bir yazar veya yazarlara atıf yapmaktır. Ramazan

Çağlayan'ın diğer yazarlara yaptığı bu atıflar, benim dipnotlarımda atıf yaptığım yazarlardır. Yani bunlara yapılan atıflar da birer transit atıftır. Bu şekilde bana yapılmış atıflar, alıntının benden yapıldığını gizlemeye yönelik olan “aldatıcı nitelikte atıflar”dır. Bir örnek vererek ne demek istediğimi somutlaştırayım (Örnek Dava Dilekçesi, EK-3, Örnek 137'den alınmıştır):

Çağlayan, *İdarî Yargılama Hukuku*, op. cit., 2011, s.420:

İdarî sözleşmeden doğan uyuşmazlıklardan dolayı açılan dava, bir tam yargı davası olduğuna göre, bu davayı ancak sözleşmenin tarafları açabilir³³.

³³ VEDEL/DELVOLVÉ, age., C.II, s.233; GÖZLER, age., C.II, s.181.

Gözler, *İdare Hukuku*, op. cit., 2003, c.II, s.181:

İdarî sözleşmelerden doğan uyuşmazlıklardan dolayı açılan dava, bir tam yargı davası olduğuna göre, bu davayı ancak sözleşmenin tarafları açabilirler⁷³⁷.

737. *Ibid.*, c.I, s.233. (=Vedel ve Delvolvé, op. cit., c.I, s.233)⁷.

Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan'ın cümlesi noktası virgülüne benden alınmadır. Ramazan Çağlayan, aynen benden yaptığı bu alıntının kaynağı olarak sadece bana atıf yapacağı yerde, 33 nolu dipnotta bu alıntının kaynağı olarak benim isimden önce Vedel ve Delvolvé'ye de atıf yapmaktadır. Vedel ve Delvolvé'ye yapılan bu atıf bir “aldatıcı atıf”tır. Ortada noktası virgülüne benden yapılmış bir alıntı vardır. Bir “aynen alıntı” mantık gereği aynı anda iki ayrı yazardan yapılmış olamaz. Aynen alıntının olduğu yerde, kaçınılmaz olarak tek yazara atıf yapılabilir. Dahası Ramazan Çağlayan'ın Vedel ve Delvolvé'ye yaptığı bu atıf, onun gerçekte Vedel ve Delvolvé'nin kitabını görmeden, benim 737 nolu dipnotum üzerinden “transit atıf” usulüyle yaptığı bir atıftır. Bu sadece bir örnektir: Dava Dilekçesi, EK-3'te Örnek 3, 4, 5, 6, 7, 41, 42, 51, 52, 54, 68, 79, 87, 92, 100, 115, 116, 122, 124, 128, 131, 136, 137, 149, 150, 151, 153, 156, 157, 158, 159, 166, 201, 212, 220, 238, 240, 241, 242, 247, 249, 251, 252, 263'e bakılabilir.

Bu alıntılarda alıntı sadece benden yapılmış olmasına rağmen, Ramazan Çağlayan dipnotta sadece bana değil, benim adımın yanında ve çoğunlukla benim adımdan önce başka bir, iki, üç, dört ve bazen sekiz yazara daha atıf yapmaktadır. Böylece söz konusu alıntıdaki cümlelerin gerçek sahibi ben olmama rağmen, benim adım dipnotta bir veya birkaç yazarın (bazen sekiz yazarın) isminin arasında gizlenmekte, benim adım gölgede kalmaktadır. Böylece eser sahipliği konusundaki manevî haklarım ihlâl edilmiş olmaktadır. İki örnek vereyim:

7. Benim 737 nolu dipnotum “Vedel ve Delvolvé, op. cit., c.I, s.233” şeklinde değil, “*Ibid.*, c.I, s.233” şeklindedir. “*Ibid*” kısaltması üst dipnottaki kaynak ile aynı kaynak demektir. Üst dipnotta atıf yapılan kaynak ise “Vedel ve Delvolvé, op. cit., c.I, s.” şeklindedir.

Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.435, dipnot 127:

¹²⁷ PEISER Gustave, Droit Administratif Général, 21.Baskı, Paris 2002, s.192; DUPUIS Georges/ GUEDON Marie-José/ CHRETIEN Partice, Droit Administratif, 8. Baskı, Dalloz-Paris 2002, s.536; AKYILMAZ Bahtiyar, Kamu Görevlilerinin Kusurlarıyla Üçüncü Şahıslara Vermiş Oldukları Zararlardan Doğan Mali Sorumluluk, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Konya 1991, s.6; DARCY Gilles, La Responsabilité l'Administration, Dalloz- Paris 1996. s.16; DE FORGES Jean-Michel, Droit Administratif, Paris 1991, s.284; GÖZLER, ege. C.II, s.938; DE LEMOTHE A. L. Dutheillet /Çev. S. Derbil, "İdarenin Haksız Fiil Dolayısıyla Mesuliyeti Konusunda Fransız Kamu Hukukundaki Gelişmeler", AUHFD, C.XVII, 1960, S.1-4, s.113.

Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.436, dipnot 128:

¹²⁸ CHAPUS René, Droit Administratif Général,14. Baskı, Montchrestien-Paris 2000, C.I, s.731-732; PAILLET Michel, La Responsabilité Administrative, Dalloz-Paris 1996, s.3;VEDEL Georges/DELVOLVÉ Pierre, Droit Administratif, Paris 1992, C.1, s.101; BONNARD, age., s.178; GÖZLER, age., C.I, s.45.

Yukarıdaki dipnotların bağlı olduğu cümleler, Ramazan Çağlayan'ın atfı yaptığı onbir kitaptan değil, gerçekte sadece benim kitabımdan alınmıştır (Bkz. Dava Dilekçesi, EK-3, Örnek 150 ve 151). Ama maalesef dipnotta sadece bana değil, birincide benden başka yedi yazara, ikincisinde benden başka dört yazara daha atf yapılmıştır. Üstelik birincisinde benim adım yedinci sırada, ikincisinde ise sonuncu sıradadır. Beni "kendine özgü bir iktibas anlayışı geliştirmekle" suçlayan bilirkişi heyetine sormak isterim: Yukarıdaki dipnotlara baktığınızda benim adımı görebiliyor musunuz?

F. ALTINCI CÜMLENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bilirkişi raporunun "Sonuç" paragrafının altıncı cümlesinde şöyle denilmektedir:

"Bu hususlar akademik bir eleştirinin ötesine geçemez ve sorumluluk doğurması kabul edilemez".

Alıntının kaynağını gösterme zorunluluğuna ilişkin akademik kurallar ile FSEK'te öngörülen kurallar arasında bir fark olmadığı, kaynağı gösterilmemiş her alıntının FSEK bakımından sorumluluk doğuracağı açıktır. Bu hususu yukarıda açıklamaya çalıştık.

G. YEDİNCİ CÜMLENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bilirkişi raporunun "Sonuç" paragrafının yedinci cümlesinde şöyle denilmektedir:

"Bu çerçevede davamı tarafından davacının eserinden yapılan ve yukarıda eleştirisi yapılan alıntı ve atıfların, eserin bütünlüğü içinde FSEK kapsamında bir ihlal boyutlarında olmadığı ve Kanunun 35. maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerektiği düşüncesinde olduğumuzu, takdiri mahkeme ait olmak üzere saygı ile sunarız".

Bu cümlede, bir kaynaksız alıntının FSEK kapsamından ihlâl olması için “belli bir boyuta” ulaşması gerektiği iddia ediliyor. Fikir ve sanat eserleri hukukunda böyle bir şey yoktur. Yukarıda açıklandığı gibi, kaynaksız alıntı yapma durumunun ortaya çıkabilmesi için, kitabın baştan sona kaynaksız alıntılarla yazılmış olması şart değildir. Bir kitapta her bir alıntının kaynağı ayrıca ve açıkça gösterilmiş olmalıdır. Bazı alıntıların kaynağı gösterilmiş olsa bile, kaynağı gösterilmemiş her alıntı, kaynaksız alıntı yapma durumuna vücut verir.

Bilirkişi raporunda (s.13-21) da toplam 50 adet örnekte Ramazan Çağlayan'ın benim kitabımdan kaynaksız alıntı yaptığı tespit edilmiştir. **Ramazan Çağlayan'ın benim kitabımdan en az 50 adet kaynaksız alıntı yaptığını bilirkişi de tespit etmiştir.** 50 adet kaynaksız alıntı, “*FSEK kapsamında ihlâl boyutlarında*” olmuyor ise, acaba bu boyutlarda bir ihlâl için minimum kaç adet kaynaksız alıntıya ihtiyaç vardır? **50 adet kaynaksız alıntı hukuka aykırılık oluşturmuyor ise, acaba en az kaç adet kaynaksız alıntı hukuka aykırılık oluşturacaktır?** Yoksa bilirkişi heyetine göre kaynaksız alıntı filinin oluşabilmesi için kitaptaki bütün cümlelerin mi intihal ürünü olması lazımdır? FSEK'in müeyyideye bağladığı “kaynak göstermeksizin alıntı yapmak” fiilinin oluşabilmesi için böyle niceliksel bir şart yoktur. Böyle niceliksel bir şart, hukukumuzda olmayan, bilirkişi heyetinin icat ettiği bir şarttır.

Şüphesiz ki her yazar yaptığı bazı alıntıların kaynağını göstermeyi şu ya da bu sebeple unutmuş olabilir. Bu her yazarın başına gelebilecek mazur görülmesi gereken bir hatadır. Ama böyle bir şey, bir alıntı için olur, iki alıntı için olur, üç alıntı için olur; bilemediniz beş alıntı için olur. 276 adet alıntı için olmaz. Keza, bir yazarın diğer bir yazardan kaynaksız alıntı yapıp yapmadığı hususu, haliyle bir kitaptan cımbızla çekip alınan bir veya iki cümle üzerinden ispatlanamaz. İntihal sorunu için asıl anlamlı olan şey, kaynağının gösterilmesi şu ya da bu sebepten unutulmuş olan bir iki alıntıdan ziyade, kaynaksız alıntıların ard arda, sistemli bir şekilde devam etmesidir.

Eğer Dava Dilekçesi, EK-3'te verdiğimiz 276 adet incelenirse görülecektir ki, bu alıntılar, Ramazan Çağlayan'ın kitabının orasından burasında cımbızla çekilen alıntılar olmadığı, bunların birbiriyle ardışık bir şekilde giden alıntılar olduğu görülecektir. Örneğin bu alıntılardan bazen üçü dördü Ramazan Çağlayan'ın kitabının aynı sayfasında bulunmaktadır. Bu husus, bu alıntılardaki usûlsüzlüğün, bir hatadan değil, sistemli ve bilinçli bir tutumdan kaynaklandığını gösterir.

Örneğin aşağıda Dava Dilekçesi, EK-3, Örnek 47, 48, 49 ve 50'de verilen dört alıntı Çağlayan'ın kitabının aynı sayfasından (*İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., s.308*) alınmadır. Diğer bir örnek: Dava Dilekçesi, EK-3, Örnek 92, 93, 94 ve 95'te verilen alıntılar Ramazan Çağlayan'ın kitabının aynı

sayfasından (*Ibid.*, s.341) alınmadır. Üstelik bu örneklerde verilen paragrafların geçiş sırası benim kitabımdaki (*İdare Hukuku, op. cit.*, c.I, s.768-770) geçiş sırasıyla aynıdır. Yani Ramazan Çağlayan benim kitabımın ilgili kısmını paragraf paragraf özetlemektedir. Bir başka örnek: EK-3, Örnek, 235, 236, 237 ve 238’de verilen paragraflar Ramazan Çağlayan’ın kitabının aynı sayfasında (*op. cit.*, s.523) bulunmaktadır ve ard arda yer almaktadır. Yani Ramazan Çağlayan’ın kitabının 523’üncü sayfasının üçüncü, dördüncü beşinci ve altıncı paragrafları benden alınmadır. Ve üstelik bu paragrafların sırası benim kitabımdaki (*op. cit.*, c.II, s.1179-1181) aynı sırayla gitmektedir. Bu örnekler Ramazan Çağlayan’ın sehven değil, sistemli olarak benden kaynaksız alıntı yaptığını göstermektedir. Bu sistemli kaynaksız alıntılar, “FSEK kapsamında ihlâl boyutlarında” değil de nedir?

IV. BİLİRKİŞİ RAPORUNDA CEVAPLANMAYAN İDDİALARIMIZ

Biz Dava Dilekçesi, Ek-3’te Ramazan Çağlayan’ın benim kitabımdan yaptığı usulsüz alıntılara 276 adet örnek verdik ve her bir örnekte tek tek bu alıntılardaki hukuka aykırılığın ne olduğu gösterdik. İsterdik ki, bilirkişi heyeti de raporunda bizim dile getirdiğimiz 276 örnek üzerinden iddialarımıza tek tek cevap versin. Bilirkişi heyeti 276 örneği tartışmamış, sadece bunların içinden 50 adet örneği tartışmıştır (Bilirkişi Raporu, s.13-20). *Bu tartıştığı 50 örneğin hepsinde de bize hak vermiştir. Bu 50 örneğin dışındaki örnekleri ise tartışmamıştır.* Oysa bilirkişi heyeti tartışmadığı bu örneklerde biz daha pek çok iddialarda bulunmuştuk. Burada özetle belirtelim ki, şu iddialarımıza bilirkişi raporunda verilmiş bir cevap yoktur:

A. DAVALININ YETERSİZ KAYNAK GÖSTERDİĞİ YOLUNDAKİ İDDİAMIZ CEVAPLANMAMIŞTIR

Alıntı, bir düşüncenin aktarılmasıdır. Kaç düşünce var ise o kadar alıntı vardır. Ve her alıntının ayrıca ve açıkça kaynağının gösterilmesi gerekir. Bir atıf ile, iki düşünce alınamaz. Aynı yazardan alıntılar birbirini izlese bile her alıntının kaynağının gösterilmesi gerekir. Böyle bir durumda ardışık dipnotlarında “aynı eser” veya “aynı yer” anlamına gelen “*Ibid.*”, “*a.e.*”, “*a.y.*” gibi kısaltmalar kullanılır. Ama yine de kaynak gösterilir. Bir yazardan alınan ilk paragraftan sonra o yazara atıf yapıp, daha sonra atıf yapmadan aynı yazardan beş paragraf daha alınırsa ortada yetersiz atıf durumu vardır. Veya bir yazardan beş paragraf alıp sonuncu paragrafta atıf yapılırsa, orta da yine “yetersiz kaynak” gösterilerek yapılmış bir alıntı vardır. Keza bir atıf yapıp, o yazardan birkaç sayfa alma durumunda da evleviyetle yetersiz kaynak gösterme durumu vardır. Biz Dava Dilekçesi, Ek-3’te şu örneklerde Ramazan Çağlayan’ın bir atıfla birden fazla paragraf aldığını iddia etmiştik:

Örnek 10	Örnek 84	Örnek 154	Örnek 216
Örnek 12	Örnek 85	Örnek 163	Örnek 217
Örnek 18	Örnek 88	Örnek 164	Örnek 218
Örnek 19	Örnek 89	Örnek 173	Örnek 225
Örnek 35	Örnek 91	Örnek 175	Örnek 227
Örnek 45	Örnek 97	Örnek 176	Örnek 230
Örnek 55	Örnek 111	Örnek 181	Örnek 234
Örnek 67	Örnek 113	Örnek 191	Örnek 250
Örnek 75	Örnek 118	Örnek 192	Örnek 261
Örnek 76	Örnek 125	Örnek 193	Örnek 266
Örnek 81	Örnek 139	Örnek 194	Örnek 270
Örnek 82	Örnek 141	Örnek 202	Örnek 275
Örnek 83	Örnek 148	Örnek 214	Örnek 245

Yukarıdaki örneklerde Ramazan Çağlayan, bana bir atıf yaparak benden paragraflar ve hatta sayfalar süren alıntılar yapmaktadır. Mesela Örnek 35'te açıklandığı gibi tek atıfla 10 paragraf, Örnek 70'te açıklandığı gibi 4 sayfa uzunluğunda bir alıntı yapmaktadır. Yukarıda listede verilen bütün örneklerle tek tek bakılabilir. Bu somut örnekler üzerinden ileri sürdüğümüz iddialara **bilirkişi raporunda bir cevap verilmemiştir**.

B. DAVALININ PLÂN ALINTISI YAPTIĞI İDDİAMIZ CEVAP-LANMAMIŞTIR

FSEK, m.35/1, b.1'de öngörülen iktibasın “bazı cümle ve fıkralar” ile sınırlı olması ve FSEK, m.35/1, b.3'te öngörülmüş olan “iktibasın maksadın haklı göstereceği nispet dahilinde ve münderacatını aydınlatmak maksadıyla” yapılması şartları nedeniyle, bir yazarın oluşturduğu plân, kaynağı gösterilerek dahi bir başka yazar tarafından alınamaz. Ramazan Çağlayan ise pek çok başlıktaki plânını, benim kitabımın ilgili başlığının plânından, -üstelik kaynağını da göstermeksizin- almaktadır. Plân alıntılarında Dava Dilekçesi, EK-3'te pek çok örnek verdim. Hatırlamak için bir örneği tekrar vereyim:

Gözler, <i>İdare Hukuku, op. cit.</i> , 2003, c.II, s.1027-1030:	Çağlayan, <i>İdarî Yargılama Hukuku, op. cit.</i> , 2011, s.451-452:
2. Kişisel Kusur a) Görevin Dışındaki Kusurlar: Saf Kişisel Kusur b) Görevin İçinde İşlenmiş Fevkalâde Ağır Kusurlar aa) Kişisel Saikler bb) Aşırılıklar cc) Mazur Görülemeyecek Hatalar c) Görevin Dışında, Ama Görev Dolayısıyla İşlenen Kusurlar	bb. Kişisel kusur (a) Görevin dışındaki kusurlar (saf kişisel kusur) (b) Görevin içinde işlenmiş fevkalâde ağır kusurlar (1) Kişisel saikler (2) Aşırılıklar (3) Maruz görülemeyecek hatalar (c) Görevin dışında, ama görev dolayısıyla işlenen kusurlar

Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan'ın “kişisel kusur” başlığın plânı, gerek başlıkların sırası, gerek başlıkları düzeyi, gerekse başlıklarda kullanılan

kelimeler itibarıyla benim planımla aynıdır. Ancak Ramazan Çağlayan bana atfı yapmamaktadır. Zaten yapsa bile bin plân alıntısı yapılamaz.

Dava Dilekçesi, Ek-3'te yer alan şu örneklerde Ramazan Çağlayan'ın benden nasıl plân alıntısı yaptığı ayrıntılarıyla gösterilmiştir:

Örnek 13	Örnek 97	Örnek 175	Örnek 230
Örnek 29	Örnek 111	Örnek 181	Örnek 234
Örnek 34	Örnek 113	Örnek 194	Örnek 250
Örnek 46	Örnek 119	Örnek 202	Örnek 262
Örnek 55	Örnek 139	Örnek 203	Örnek 266
Örnek 85	Örnek 141	Örnek 209	Örnek 270
Örnek 91	Örnek 154	Örnek 218	Örnek 275

Yukarıda açıklandığı gibi FSEK, m.35/1, b.1 ve b.3 uyarınca kaynağı gösterilerek dahi bir yazarın oluşturduğu bir plân bir başka yazar tarafından alınamaz. Kaldı ki, yukarıdaki örneklerde Ramazan Çağlayan benim plânımı alırken bunun kaynağını da göstermemiştir. Bu somut örnekler üzerinden dile getirdiğimiz plân alıntısı konusundaki iddialarımıza **bilirkişi raporunda bir cevap verilmemiştir**.

C. DAVALININ AYNEN ALINTILARI TIRNAK İÇİNDE VERMEDİĞİ YOLUNDAKİ İDDİAMIZ CEVAPLANMAMIŞTIR

FSEK, m.35/son'a göre **“iktibasın belli olacak şekilde yapılması lazımdır”**. Aynen alıntılarının belli olacak şekilde yapılmasının yolu, alıntılanan cümleleri tırnak içinde italikle verilmesi veya girintili paragraf olarak dizilmesidir. Bu şekilde verilmemiş bir aynen alıntı, kaynağı gösterilse bile usûlsüz bir alıntı olmaya devam eder. Ramazan Çağlayan bu kurala uymamaktadır. Ne demek istediğimi bir örnekle açıklayalım.

Ramazan Çağlayan, *İdarî Yargılama Hukuku*, Ankara, Seçkin, 2011, s.461:

İdare hukukunda “kusursuz sorumluluk (*responsabilité sans faute*)”, idarenin hukuka uygun eylem ve işlemlerinden doğan zararları bazı durumlarda tazmin etmesi yükümlülüğüdür³⁰⁷.

³⁰⁷ GÖZLER, age., C.II, s.1071.

Kemal Gözler, *İdare Hukuku*, Bursa, Ekin, 2003, c.II, s.1071:

“Kusursuz sorumluluk (*responsabilité sans faute*)” idarenin hukuka uygun eylem ve işlemlerinden doğan zararları bazı durumlarda tazmin etmesi yükümlülüğüdür.

Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan'ın yukarıdaki cümlesi, noktası virgülüne aynen benim kitabımdan alınmıştır. Ortada bir “aynen alıntı” vardır. Aynen alıntının tırnak içinde verilmesi gerekir. Kaynağı gösterilmiş olsa bile

aynen alıntının tırnak içinde verilmemesi FSEK, m.35/son'da öngörülen “*iktibasın belli olacak şekilde yapılması*” şartına aykırılık teşkil eder.

Dava Dilekçesi, Ek-3'te yer alan şu örneklerde Ramazan Çağlayan ben-den aynen aktardığı cümle veya ifadeleri tırnak içine almadan veya girintili paragraf olarak dizmeden vermektedir:

Örnek 9	Örnek 47	Örnek 120	Örnek 195
Örnek 11	Örnek 48	Örnek 137	Örnek 201
Örnek 12	Örnek 57	Örnek 153	Örnek 236
Örnek 20	Örnek 75	Örnek 167	Örnek 249
Örnek 21	Örnek 76	Örnek 172	
Örnek 25	Örnek 96	Örnek 173	
Örnek 35	Örnek 112	Örnek 176	

Bu örneklerde tek tek açıkladığımız gibi Ramazan Çağlayan FSEK, m.35/son'da öngörülen “*iktibasın belli olacak şekilde yapılması*” şartını ihlâl etmektedir. Bilirkişi raporunda bu yöndeki **iddialarımıza cevap verilme-miştir**.

D. DAVALININ “AYNEN ALINTILARI”, “MEALEN ALINTI” HÂ-LİNE DÖNÜŞTÜRDÜĞÜ YOLUNDAKİ İDDİAMIZ CEVAP-LANMAMIŞTIR

Yukarıda açıklandığı gibi “aynen alıntı”ların tırnak içinde italikle veya girinti paragraf olarak verilmesi gerekmektedir. Ramazan Çağlayan bu yükümlülüğten kurtulmak için normalde “aynen alıntı” formunda verilmesi gereken cümlelerden bir iki kelimeyi atıp veya bir iki kelimeyi değiştirerek on-ları “mealen alıntı” hâline getirdiğini ve böylece onları tırnak içinde verme yükümlülüğünden kurtulduğunu sanmaktadır. Önce ne demek istediğimi bir örnek ile açıklayalım:

Çağlayan, *İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.441:*

Buna göre, gerektiği gibi davranıl-maması halinde kusurlu davranılmış olur. Başka bir ifade ile kınamayı haklı gösterecek nitelikteki davranışlarda kusur vardır¹⁷⁶.

¹⁷⁶ CHAPUS, *Droit Administratif*, s.1268; GÖZLER, *age.*, C.II, s.978.

Gözler, *İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.II, s.978:*

Açıkçası, gerektiği gibi davranılmadığı zaman kusurlu olunur. Diğer bir ifadeyle, kınamayı haklı gösterecek nitelikteki davranışlarda kusur vardır²³¹.

231. Chapus, *Droit administratif général, op. cit.*, c.I, s.1294.

Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan, benim cümlemden “*açıkçası*” ve “*başka*” kelimelerini çıkararak, normalde aynen alıntı formunda verilmesi gereken bir alıntıyı “mealen alıntı” haline dönüştürmeye teşebbüs etmiştir.

Bir cümleden bir iki kelime çıkarılarak veya yerlerine başka kelimeler konularak bir “aynen alıntı”nın “mealen alıntı” haline dönüştürülmesi dürüstlikle bağdaşmaz. Böyle bir şey hukuka aykırılık teşkil eder.

Dava Dilekçesi, Ek-3, Örnek 11, Örnek 24, Örnek 36, Örnek 51, Örnek 57, Örnek 72, Örnek 167, Örnek 172, Örnek 180, Örnek 208, Örnek 247’de verilen alıntı örneklerinde FSEK, m.35/son’da öngörülen “iktibasın belli olacak şekilde yapılması” şartına aykırı olarak yaptığı alıntılar vardır. Her bir örnekte bu durum açıklanmıştır. Bununla birlikte bilirkişi raporunda bu iddialarımıza bir cevap verilmemektedir.

E. FSEK, m.35/1, b.1 ve 3’e AYKIRILIK İDDİALARIMIZ CEVAPLANMAMIŞTIR

Dava Dilekçesi, Ek-3’te Örnek 18, 24, 29, 35, 45, 48, 55, 65, 75, 81, 82, 83, 85, 88, 89, 90, 97, 91, 113, 140, 141, 161, 181, 203, 215, 225, 230, 234, 266’da davalı Ramazan Çağlayan’ın alıntılarının FSEK, m.35/1, b.1’de öngörülen iktibasın “bazı cümle ve fıkralar” ile sınırlı olması şartına, FSEK, m.35/1, b.3’te öngörülmüş olan “iktibasın maksadın haklı göstereceği nispet dahilinde ve münderacatını aydınlatmak maksadıyla” yapılması şartına aykırı olduğunu iddia etmiştik. Yığınla somut örnek üzerinden davalı Ramazan Çağlayan’ın yaptığı alıntılarının nasıl maksadın haklı gösterdiği nispeti geçtiği, Ramazan Çağlayan’ın kendi oluşturduğu içeriği aydınlatmak için değil, doğrudan doğruya içerik oluşturmak için alıntı yaptığı, bazı başlıklardaki bölümlerde benden yaptığı alıntılar çıkarsa o başlık altında bir şey kaldığı iddia edilmiştir. Örneğin davalının kitabında “*İdare Hukukunda Yokluk ve Tespit Davası*” (s.568-772) başlıkları altında kısımda benden yapılan alıntılar çıkarılırsa, geriye bir şey kalmamaktadır. Bu husus, bu kısımda benden yapılan alıntılarının, bu kısmın yan unsuru değil, ana unsurunu oluşturduğunu gösterir⁸. Somut örnekler üzerinden dile getirdiğimiz bu iddialara karşı **bilirkişi raporunda bir cevap yoktur.**

E. DAVALININ KİTABININ İKİNCİ BASKISINDA YAPTIĞI DÜZELTMELERİN BİRİNCİ BASKIDAKİ YAPTIĞI HUKUKA AYKIRILIKLARIN KENDİSİ TARAFINDAN KABUL EDİLDİĞİ ANLAMINA GELDİĞİ YOLUNDAKİ İDDİAMIZ CEVAPLANMAMIŞTIR

Davalı Ramazan Çağlayan, dava konusu kitabının Şubat 2012’de bir de ikinci baskısını çıkarmıştır. Söz konusu kitabın ikinci baskısı hakkındaki gözlemlerim, vekilim tarafından sunulan bir beyanla Mahkemenize sunulan tarafımdan hazırlanan “EK-1: RAMAZAN ÇAĞLAYAN’IN CEVAPLA-

8. Özge Öncü’nün vurguladığı gibi, alıntı yapan yazarın eserinin “ana unsuru olamaz; bir yan unsur olarak kalmalıdır” (Özge Öncü, *Fikir ve Sanat Eserleri Hukukunda İktibas Serbestisi ve Sınırları*, Ankara, Yetkin, 2010, s.189).

RINA CEVAPLAR” başlıklı bir belgede açıklanmıştır. Orada ayrıntılarıyla açıklandığı gibi, Ramazan Çağlayan’ın kitabının ikinci baskıda yapılan değişiklikleri şu şekilde özetleyebiliriz:

1. Ramazan Çağlayan, Birinci Baskıdaki Pek Çok Alıntıyı İkinci Baskıdan Çıkarmıştır

Ramazan Çağlayan, aşağıdaki örneklerde, birinci baskıda benim kitabımdan kaynağı gösterilmeden alındığını iddia ettiğim pek çok alıntıyı ikinci baskıdan çıkarmıştır. Bu örneklerin pek çoğunda söz konu alıntı bütünüyle ikinci baskıdan çıkarılmıştır. Bu örneklerin bazılarında ise Ramazan Çağlayan alıntıyı bütünüyle çıkarmak yerine, alıntıdan bazı cümle veya ifadeleri çıkarmış ve alıntının benden alındığı teşhis edilemeyecek tarzda tekrar kaleme almıştır:

Örnek 10	Örnek 63	Örnek 139	Örnek 207
Örnek 11	Örnek 64	Örnek 142	Örnek 208
Örnek 12	Örnek 67	Örnek 143	Örnek 210
Örnek 13	Örnek 81	Örnek 144	Örnek 213
Örnek 15	Örnek 87	Örnek 147	Örnek 214
Örnek 16	Örnek 89	Örnek 149	Örnek 216
Örnek 17	Örnek 90	Örnek 150	Örnek 218
Örnek 18	Örnek 94	Örnek 151	Örnek 220
Örnek 19	Örnek 98	Örnek 154	Örnek 221
Örnek 21	Örnek 99	Örnek 158	Örnek 223
Örnek 24	Örnek 100	Örnek 159	Örnek 227
Örnek 25	Örnek 102	Örnek 160	Örnek 233
Örnek 28	Örnek 103	Örnek 162	Örnek 238
Örnek 30	Örnek 105	Örnek 166	Örnek 239
Örnek 31	Örnek 106	Örnek 169	Örnek 244
Örnek 32	Örnek 109	Örnek 176	Örnek 246
Örnek 33	Örnek 110	Örnek 179	Örnek 256
Örnek 36	Örnek 112	Örnek 185	Örnek 257
Örnek 37	Örnek 116	Örnek 186	Örnek 258
Örnek 42	Örnek 119	Örnek 188	Örnek 259
Örnek 43	Örnek 124	Örnek 189	Örnek 262
Örnek 49	Örnek 126	Örnek 190	Örnek 268
Örnek 44	Örnek 127	Örnek 191	Örnek 269
Örnek 50	Örnek 132	Örnek 192	Örnek 270
Örnek 51	Örnek 133	Örnek 195	Örnek 271
Örnek 52	Örnek 134	Örnek 201	Örnek 273
Örnek 55	Örnek 135	Örnek 204	Örnek 275
Örnek 60	Örnek 136	Örnek 205	

Ramazan Çağlayan’ın birinci baskıda benim kitabımdan kaynağı gösterilmeksizin aldığı iddia ettiğim yukarıdaki örneklerdeki cümle ve paragrafları ikinci baskıdan çıkarması, benim birinci baskıda bu alıntılara ilişkin iddialarımda haklı olduğumu gösterir. İkinci baskıda bu örneklerin çıkarılmış olması, Ramazan Çağlayan birinci baskıya ilişkin benim iddialarımı kabul ettiğini gösterir.

2. Ramazan Çağlayan, Birinci Baskıdaki Kaynağını Göstermediği Pek Çok Alıntının Kaynağını İkinci Baskıda Göstermiştir

Ramazan Çağlayan, aşağıdaki örneklerde, birinci baskıda benim kitabımdan kaynağı gösterilmeden alındığını iddia ettiğim pek çok cümle veya paragrafın kaynağını ikinci baskıda dipnotta bana atıf yaparak göstermiştir:

Örnek 1	Örnek 89	Örnek 177	Örnek 239
Örnek 3	Örnek 101	Örnek 178	Örnek 240
Örnek 5	Örnek 102	Örnek 182	Örnek 241
Örnek 7	Örnek 104	Örnek 189	Örnek 248
Örnek 17	Örnek 107	Örnek 197	Örnek 252
Örnek 18	Örnek 109	Örnek 199	Örnek 253
Örnek 20	Örnek 110	Örnek 200	Örnek 254
Örnek 26	Örnek 115	Örnek 211	Örnek 255
Örnek 27	Örnek 117	Örnek 212	Örnek 257
Örnek 38	Örnek 118	Örnek 215	Örnek 258
Örnek 39	Örnek 137	Örnek 217	Örnek 259
Örnek 44	Örnek 145	Örnek 219	Örnek 260
Örnek 61	Örnek 148	Örnek 224	Örnek 233
Örnek 62	Örnek 152	Örnek 225	Örnek 264
Örnek 65	Örnek 161	Örnek 226	Örnek 267
Örnek 66	Örnek 163	Örnek 228	Örnek 271
Örnek 68	Örnek 166	Örnek 229	Örnek 272
Örnek 73	Örnek 172	Örnek 232	Örnek 275
Örnek 75	Örnek 176	Örnek 233	Örnek 276

Ramazan Çağlayan'ın birinci baskıda benim kitabımdan kaynağı gösterilmeksizin aldığını iddia ettiğim cümle ve paragrafların kaynağını ikinci baskıda göstermesi, benim birinci baskıda bu alıntılara ilişkin iddialarımda haklı olduğumu ve bu iddialarımın Ramazan Çağlayan tarafından kabul edildiği anlamına gelir.

3. Ramazan Çağlayan, Birinci Baskıda Benden Aldığı Danıştay Kararlarını İkinci Baskıda ya Kaynağı Göstermiş, ya da Bunları İkinci Baskıdan Çıkarmıştır

Dava Dilekçesi, Ek-3'te bazı örneklerde (Örnek 60, 62, 64, 73, 74, 81, 95, 99, 102, 103, 107, 110, 161, 198, 215, 217), Ramazan Çağlayan'ın Danıştay kararlarından yaptığı alıntıların, gerçekte Danıştay Dergisinden değil, benim kitabımdan yapılmış olduğunu iddia etmiştim. Ramazan Çağlayan, kitabının ikinci baskısında, ya bu yargı kararı alıntılarını bütünüyle çıkarmış (Örnek 64, 95, 99, 102, 103), ya da ilgili dipnotta Danıştay Kararının künyesini verdikten sonra bana atıf yapmıştır (Örnek 62, 102, 110, 161, 198, 215, 219).

4. Ramazan Çağlayan, Birinci Baskıdaki Plânlarını İkinci Baskıda Değiştirmiştir

Dava Dilekçesi, EK-3'de pek çok örnekte Çağlayan'ın plânlarının tamamıyla veya çok büyük ölçüde benden almış olduğunu iddia etmiştim. Ramazan Çağlayan'ın kitabının ikinci baskısında söz konusu plânları ya değiştirmiş, ya da çok büyük ölçüde kısaltmıştır. Örneğin birinci baskıda “*İptal Davasının Konusu*” başlığı *18 alt başlıklı* bir plânla işlenmiştir (s.277-289). İkinci baskıda ise aynı başlık, sadece *2 alt başlıklı* bir plân dâhilinde incelenmiştir (s.334-350).

Özetle Ramazan Çağlayan'ın kitabının ikinci baskısında yaptığı değişiklikler bu dava için çok önemli birer delildir. *Bilirkişi raporunda ise Ramazan Çağlayan'ın kitabının ikinci baskısında yaptığı değişiklikler dikkate alınmamış ve bir değerlendirme yapılmamıştır.* Bilirkişi raporunda davalının kitabının ikinci baskısı sadece bir yerde geçmekte, davalının bir savunmasına atfen şu şekilde bir ifade yer almaktadır:

Bilirkişi Raporu, s.5, paragraf 5:

“Müvekkilinin 2. basısını yaptığı esirinin, davacının davasından yaklaşık üç ay önce hazırlanıp yayınladığını, bu nedenle davacının iddialarının neler olduğunu bilmeden, eserde değişiklik yapılmasının da mantıken mümkün olmadığını, dolayısıyla iddiaların kabul edilmiş sayıldığına ilişkin bir delil oluşturmayaacağını...”

Ramazan Çağlayan'ın kitabının ikinci baskısını benim kendisine karşı dava açmamdan önce yayınladığı doğrudur. Ancak *Ramazan Çağlayan'ın kitabının ikinci baskısını hazırlarken benim davada ileri sürdüğüm usûlsüz alıntı örneklerinin neler olduğunu bilmediği iddiası tamamıyla gerçek dışı bir iddiadır.* Zira ben Ramazan Çağlayan'a 23 Ekim 2011 ilâ 21 Kasım 2011 tarihleri arasında, kitabındaki usûlsüz alıntıları düzeltmesi konusunda pek çok e-mail gönderdim ve gerek bu e-maillerde, gerekse onların ekinde benden yaptığı ve daha sonra Dava Dilekçesi, Ek-3'te yer alacak usûlsüz alıntı örneklerinin önemli bir kısmını kendisine gönderdim. 2011 yılının Ekim ve Kasım aylarında Ramazan Çağlayan'a gönderdiğim ve ondan aldığım e-maillerin listesi aşağıdadır.

[“Bilirkişi raporu İtiraz dilekçemizin aslında, gönderen adı, alıcı adı ve tarih ve saat bilgisinden ibaret olan a-mail listesi vardır. Bu liste buraya, yani kitabın bu ekine konulmamıştır. K. G.]

Yukarıdaki liste Ramazan Çağlayan'ın benim Dava Dilekçesi, Ek-3'te verdiğim alıntı örneklerini 2011 yılının Ekim ve Kasım aylarında bildiğini ispatlar. Ben şimdiye kadar, bu dava için “ikrar” niteliğinde delil oluşturacak olan bu e-maillerin içeriğini açıklamaktan davalının kişiliğini rencide etmemek için sarfı nazar ettim ve etmeye de devam ediyorum. (...)

Burada not edelim ki, Ramazan Çağlayan'ın bizim Dava Dilekçesi, Ek-3'te ileri sürdüğümüz örnekleri ikinci baskıyı hazırlarken bildiği hususunu (kendisine bu örnekleri gösteren pek çok e-mail gönderdiğimiz hususunu) 4 Ekim 2012 tarihli dilekçemizin ekinde Mahkemenize sunduğumuz "EK-1: RAMAZAN ÇAĞLAYAN'IN CEVAPLARINA CEVAPLAR" başlıklı belgenin 20'nci sayfasında ayrıntılı bir şekilde açıklamıştık. Bilirkişi heyeti, bu belgeyi incelemiş olsaydı, Ramazan Çağlayan'ın ikinci baskıyı hazırlarken, bizim usûlsüz olduğunu iddia ettiğimiz alıntıları bilmediği iddiasının dikkate alınabilecek bir iddia olmadığını görürdü.

F. BİLİRKİŞİ RAPORU, SANKİ BİR CEZA DAVASI İÇİN HAZIRLANMIŞ RAPOR GİBİDİR

Bilirkişi raporunda, somut örnekler açısından tartışılan tek şey, davalının benim kitabımdan kaynak göstermeden alıntı yapıp yapmadığı sorundur. Şüphesiz kaynak gösterilmeden yapılmış bir alıntı, FSEK, m.71/1, b.3'te hükme bağlanan "kaynak göstermeksizin iktibasta bulunma suçu"nu oluşturur. Bu suçu oluşturan bir fiil aynı zaman da bir "haksız fiil"dir ve dolayısıyla bir hukuk davasına da vücut verebilir. Ancak bir hukuk davasının konusu olan haksız fiil, ceza davasının konusu olan suçtan ibaret değildir. "Hukuka aykırı alıntı" kavramı, "kaynak göstermeksizin iktibasta bulunma suçu"ndan çok daha geniştir. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 35'nci maddesinde öngörülen dört şarttan herhangi birine aykırı olarak yapılmış bir alıntı, kaynak gösterilerek yapılmış olsa bile bir hukuka aykırı alıntı oluşturur ve alıntının yapıldığı yazarın malî ve manevî haklarını ihlâl eder. Neden-se bilirkişi raporunda bu yönde en ufak bir tartışma yoktur. Örneğin kaynağı gösterilmiş olsa bile, bu aynen alıntı tırnak içinde verilmemiş ise, FSEK, m.35/son'da öngörülen "iktibasın belli olacak şekilde yapılması" şartına aykırılık teşkil eder ve bunun *cezaî* olmasa bile, *hukukî* sorumluluğunu doğurur.

Ne var ki, 50 tane kaynaksız alıntının yapıldığını tespit ettikten sonra bu alıntıların "FSEK kapsamında bir ihlâl boyutlarında olmadığı" sonuca ulaşan bilirkişi heyeti için, bu tür sorunlar fazla rafine kalmaktadır.

V. BİLİRKİŞİ RAPORU HAKKINDA SON GÖZLEMLER

Bilirkişi raporu dikkatlice okunduğunda raporun 13 ilâ 21'nci sayfaları, bir elden, diğer sayfalar sanki başka bir elden çıktığı izlenimi doğuyor. Yukarıda açıklandığı bilirkişi raporunun 13 ilâ 21'nci sayfalar arasında yer alan 50 adet somut örneğin tartışıldığı kısımda yapılan değerlendirmeler ile bilirkişi raporunun diğer kısmı birbiriyle uzlaşmaz bir şekilde çelişiyor. Bu izlenim raporun 13 ilâ 21'nci sayfalarında **dört ayrı yerde birinci tekil şahıs** ifadelerinin kullanılması vakasıyla da pekişiyor. Oysa bilirkişi, üç kişiden

oluşmuş bir heyettir. Dolayısıyla bilirkişi raporu, birinci çoğul şahıs üzerinden kaleme alınır. Raporun 13 ilâ 21'nci sayfalarında dört ayrı yerde birinci tekil şahsın kullanılması şüphe uyandırıcıdır. Şimdi bunları görelim:

Sayfa 13, İlk Paragraf, Satır 12:

da atıfta yer verilmesine ilişkin örnekler, kanaatimce hukuki sorumluluk doğuracak bir durum

Sayfa 13, Paragraf 2, Son Satır:

yapmaması durumuna ilişkin tespit ettiğim örnekler şunlardır;

Sayfa 21, İlk Paragraf 2, İlk Satır:

aynı baskısına atıf yapmaktadır. Kanımcı bu örnek, atıf yapılması gerektiği halde

Sayfa 14, Dipnot 2:

² Bu örnekte, René Chapus'nün Droit Du Contentieux Adinistratif, 10. baskı, s.666'ya bakınız.

Dikkat edileceği gibi dipnotun sonu **“s.666'ya baktım”** diye bitmektedir. Daha sonra **“baktım”** kelimesi elle **“bakıldı”** şeklinde düzeltilmiştir.

Bu yanlışlıklar şüphesiz sehven yapılmışlardır. Ama bunlar bize, raporun bu kısmının içeriği ile diğer kısmının içeriği arasındaki tezat da dikkate alındığında, sanki raporunun 13 ilâ 21'nci sayfaları arasındaki 50 adet somut örneğe ilişkin değerlendirmelerin bir elden, raporun diğer kısmı bir başka elden çıkmış olabileceğini düşündürüyor. Belki bilirkişi raporunun 13 ilâ 21'nci sayfaları arasındaki kısım üç kişilik bilirkişi heyetinden bir üye tarafından yazıldı. Bu kısımda 50 adet somut örneğe bakarak bu üyenin benim iddialarıma hak veren bir üye olduğunu tahmin edilebilir. Bu 50 adet örnekte yaptığı değerlendirmelerin bazıları benim Dava Dilekçesi, Ek-3'te yaptığım değerlendirmelerden dahi keskin. Ama eğer böyle bir tahmin gerçeği yansıtıyorsa, bu üyenin niye muhalif kalmadığı da anlaşılamamaktadır.

SONUÇ

Bilirkişi raporunda vakıaların tespitine ilişkin sadece **50 adet örnek** üzerinden tartışma yapılmıştır. Bu tartışma bilirkişi raporunun 13 ilâ 21'nci sayfaları arasında bulunmaktadır. Bu kısımda tartışılan istisnasız bütün örneklerde bizim iddialarımıza hak verilmiş; *davalı Ramazan Çağlayan'ın bu örneklerde kaynak göstermeden alıntı yaptığı tespit edilmiştir. Kaynaksız alıntı vakiasının ispatı için 50 adet örnek yeterlidir.* Zira, “kaynak göstermeksizin iktibasta bulunma” suçunun ve haksız fiilinin oluşabilmesi için kitabın bütünün kaynaksız alıntılardan oluşması şart değildir. Bilirkişi raporunun 13 ilâ 21'inci sayfalar arasında yer alan 50 adet örnek üzerinden kay-

naksız alıntı yapıldığı vakıası ispatlanmıştır. **Bilirkişi raporunda incelenen tek bir somut örnekte dahi davalıya hak verilmemiştir.** Somut örnekler bazında yapılan tespit bu iken, bilirkişi raporunun sonuç paragrafında, bu kaynaklı alıntıların “*akademik bir eleştirinin ötesine geçemez; ve hukukî sorumluluk doğurması kabul edilemez*” denmesinin sebebi anlaşılammamaktadır. Bilirkişi heyeti, “*akademik anlamda*” alıntı şartları ile FSEK anlamında alıntı şartları arasında ayırım yapmaktadır. Oysa kaynak gösterme zorunluluğu bakımından, “akademik anlamda” alıntı kuralları ile, FSEK’in öngördüğü şartlar arasında bir fark yoktur. Gerek akademik kurallara göre, gerek FSEK’e göre alıntının belli olacak şekilde yapılması ve alıntının kaynağının gösterilmesi gerekir. Bu nedenle bilirkişi heyetinin, davalının kitabında, “konuların incelenmesi ve verilen örnekler bakımından”, “*akademik anlamda*” usulsüzlükler olduğunu kabul etmesi, aynı zamanda davalının kitabında FSEK, m.35’e aykırılıklar olduğu anlamına da gelir.

Bilirkişi raporunda, davalının yaptığı usûlsüz alıntıların akademik kurallara aykırı olduğunun tespit edilmesi, ama bu aykırılıkların “hukuka aykırılık” oluşturmadığının yazılması, **bilirkişi heyetinin bizim iddialarımızın doğruluğunu “tevil yoluyla tespit” ettiği anlamına gelir.** Bilirkişi heyeti, vakıayı tespit ediyor, vakıayı hukuka aykırılık olarak değil, akademik kurallara aykırılık olarak vasıflandırıyor. Bilirkişinin görevi vakıaların hukukî tavsifini yapmak değil, vakıaları **tespit** etmekten ibarettir. Bilirkişi raporunun 13 ilâ 21’nci sayfaları arasında 50 adet örnek üzerinden davalının benim kitabımdan **kaynaksız alıntı yaptığı vakıası tespit edilmiştir.** Bu kaynaklı alıntıların hukuka aykırılık oluşturup oluşturmadığına, bilirkişi heyeti değil, Mahkemeniz karar verecektir.

Saygıyla arz ederim.

Bursa, 16 Mayıs 2013

Davacı Kemal Gözler